



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. - 2026.

srpanj, 2021.

Predgovor

Pandemija novog koronavirusa koja je 2020. iznenada pogodila svijet, osim javnozdravstvene ugroze neviđenih razmjera, uzrokovala je i lančano zatvaranje država te pad gospodarske aktivnosti na svim kontinentima, što je izazvalo najveću gospodarsku krizu još od Drugog svjetskog rata.

I u Hrvatskoj je smanjenje potrošnje i aktivnosti poduzeća dovelo do snažnog pada BDP-a zbog čega je Vlada od početka epidemije poduzela čitav niz mjera radi očuvanja radnih mjesta, likvidnosti poduzeća i makroekonomске stabilnosti. Zahvaljujući tim mjerama održani su prihodi kućanstava, proizvodni kapaciteti i spriječen je veći pad gospodarstva. Poduzimanju navedenih aktivnosti uvelike je pridonijela prethodno ostvarena makroekonomска stabilnost kao i pozitivni gospodarski pokazatelji što je pridonijelo da tome da je Hrvatska spremnije dočekala krizu. To se ponajprije odnosi na realni rast bruto domaćeg proizvoda, na rast zaposlenosti, plaća, na značajno porezno i neporezno rasterećenje uz ostvarenje proračunskog viška u prethodnom trogodišnjem razdoblju te na snažan pad javnog duga. Zahvaljujući smanjenju makroekonomskih neravnoteža, Hrvatska je mogla lakše podnijeti ukupni financijski učinak koronakrise na proračun koji dosad iznosi preko 32 milijarde kuna. Unatoč svemu, Hrvatska je u srpnju 2020. uspješno pristupila europskom tečajnom mehanizmu (ERM II), što je također ojačalo njenu otpornost na krizu i pridonijelo zadržavanju kreditnog rejtinga na razini investicijskog. Svime time postavljeni su čvrsti temelji za brži gospodarski oporavak, što je zajednički prioritet svih država Europske unije.

Europski odgovor na krizu bez presedana

U tu svrhu, kako bi se ublažile ekonomski i društvene posljedice pandemije, na razini Europske unije uspostavljen je poseban instrument s pratećim financijskim sredstvima, koji državama članicama treba osigurati ubrzani gospodarski oporavak te digitalnu i zelenu transformaciju radi održivijeg razvoja te veće otpornosti društva i gospodarstva na buduće krize. Uz solidarnost i zajedništvo država članica Europske unije te doprinos svih europskih institucija, od početka krize, za vrijeme hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije učinjeni su značajni naporci za pronalazak zajedničkog gospodarskog odgovora na posljedice pandemije, kao i za koordinirani odgovor na zdravstvene izazove. Tako je u svibnju 2020. Europska komisija predložila plan oporavka za Europu, a čelnici država članica EU-a su u srpnju 2020. postigli dogovor o planu oporavka, odnosno instrumentu pod nazivom „EU sljedeće generacije“, kao i o Višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. (VFO). Tako je državama članicama omogućeno korištenje 1.824 milijarde eura za oporavak i jačanje otpornosti europskog gospodarstva, i to: 750 milijardi eura iz instrumenta „EU sljedeće generacije“ i 1.074 milijarde eura iz VFO-a.

U okviru instrumenta „EU sljedeće generacije“ uveden je Mechanizam za oporavak i otpornost (eng. Recovery and Resilience Facility – RRF) iz kojeg će se državama članicama, kroz vlastite nacionalne planove za oporavak i otpornost omogućiti korištenje

bespovratnih sredstava i zajmova u ukupnom iznosu od 672 milijarde eura za financiranje reformi i povezanih investicija kojima se ubrzava oporavak te povećava otpornost gospodarstva i društva.

Povjesna prilika za Hrvatsku

Hrvatskoj će u okviru RRF-a biti raspoloživa bespovratna sredstva u okvirnom iznosu 6,3 milijardi eura, ili 47,5 milijardi kuna, i zajmovi u okvirnom iznosu 3,6 milijardi eura, ili 27,1 milijardi kuna što ju stavlja na vrh država članica EU po omjeru raspoloživih sredstava i BDP-a. Kada se ukupnom iznosu od 24,5 milijardi eura iz instrumenta „EU sljedeće generacije“ i nove finansijske perspektive pridoda i apsorpcija dodatnih 5,3 milijarde eura iz prethodnog Višegodišnjeg finansijskog okvira, koji se provodi do 2023. godine, Hrvatskoj će sveukupno u idućih deset godina, a u najvećoj mjeri u prvih pet, biti na raspolaganju gotovo 30 milijardi eura iz europskih sredstava, odnosno 227 milijardi kuna. Taj iznos bez presedana jedinstvena je prilika koja treba pridonijeti modernizaciji i rastu gospodarstva te društvenom i ravnomjernom razvoju Hrvatske kako nitko ne bi ostao postrani.

Preduvjet za korištenje sredstava iz RRF-a je izrada Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (NPOO) koji, u skladu s ciljevima RRF-a, obuhvaća reforme i investicije koje će se provesti najkasnije do 31. kolovoza 2026. Svjesni potreba hrvatskog društva i gospodarstva, uz planirane reformske napore i planiranje investicija, prioritet je Vlade da u potpunosti iskoristi dostupna sredstva kako bi se osigurao brz oporavak hrvatskog gospodarstva uz omogućavanje investicija na prioritetnim područjima.

Plan oporavka i otpornosti

Hrvatski Plan oporavka i otpornosti temelji se na strateškim dokumentima, programima, preporukama i obvezama te kao takav čini jasan i koherentan okvir za ostvarenje reformi, kao i razvojnih, socijalnih, okolišnih i svih drugih ciljeva Vlade u tekućem desetljeću. Plan oporavka usklađen je s ključnim i strateškim dokumentima, kao što su Program Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024., Nacionalni program reformi 2019., Posebne preporuke Vijeća EU-a (Country-specific recommendations – CSR) u okviru Europskog semestra za 2019. i 2020., Akcijski plan za sudjelovanje Republike Hrvatske u tečajnom mehanizmu (ERM II) i Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine koja je temeljni strateški razvojni dokument za ovo desetljeće. Kao dokument koji ima uporište i poveznicu u nizu važnih programskih dokumenata, Plan sadrži ambiciozne, ali ostvarive ciljeve u pogledu reformi i investicija ključnih za brzi oporavak Hrvatske i za jačanje sposobnosti zemlje da se nosi s nepovoljnim šokovima i iznenadnim krizama uz manje ekonomski i društvene troškove. Plan je istovremeno alat za transformaciju gospodarstva koji će omogućiti oblikovanje inovativnih politika kroz modernizaciju te digitalnu i zelenu tranziciju gospodarstva čime će povoljno utjecati na dugoročni i održiviji razvoj Hrvatske.

Očekivani učinci

Jedan od glavnih ciljeva Nacionalnog plana oporavka i otpornosti je pridonijeti ubrzanom gospodarskom rastu. Makroekonomski utjecaj na ubrzanje rasta BDP-a procijenjen je u 2021. na dodatnih 0,3 postotnih bodova, te na dodatnih gotovo 1,5 postotnih bodova u 2022. i 2023. kada se očekuje najsnažniji učinak Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Nakon pada BDP-a od 8,0% u 2020. godini, prema sadašnjim projekcijama u srednjoročnom razdoblju očekuje se snažan oporavak ekonomske aktivnosti. Prema projekcijama, s učinkom Plana oporavka i otpornosti predviđa se u 2021. godini realni rast BDP-a od 5,2%, umjesto 4,9% bez plana oporavka, potom rast od 6,6% u 2022. umjesto 5,2%, te 4,1% u 2023. umjesto 2,7%, zatim 3,4% u 2024. godini, umjesto 2,5%, i 2,7% u 2025. godini, umjesto 2,5%. Sveukupno bi u 2026. godini BDP trebao biti gotovo 17 milijardi kuna veći nego bez Plana oporavka. Pritom, kako trenutne makroekonomске projekcije ne uzimaju u obzir pozitivan učinak strukturnih reformi koje su sastavni dio plana oporavka i otpornosti, očekuje se da će dugoročno gospodarski rast zapravo biti i osjetno veći, što će Hrvatsku dugoročno postaviti na bolju putanju gospodarskog razvoja. Naime, reforme na području znanosti, obrazovanja, inovacija i tržišta rada ojačat će kvalitetu ljudskog kapitala u dugom roku, dok bi se poboljšanje administrativnih kapaciteta nositelja javnih politika, jačanje pravosuđa te smanjenje prisutnosti države u gospodarstvu trebali odraziti na povećanu mobilnost čimbenika proizvodnje te dovesti do bolje alokativne efikasnosti gospodarstva. Sve bi te reforme zajedno trebale dovesti do jačanja ukupne faktorske produktivnosti kao jedinog dugoročno održivog izvora rasta.

Specifičan položaj Hrvatske

U kratkom roku prisutni su izazovi vezani za koronakrizu i dinamiku gospodarskog oporavka, koji se očituju kroz predviđanja o savladavanju bolesti uzrokovane COVID-19, usporene isporuke cjepiva i procijepljenosti stanovništva. Pritom valja imati na umu da se fiskalna pravila glede deficit-a i javnog duga neće primjenjivati ni u 2021. ni u 2022. godini, što je u skladu i sa stajalištem međunarodnih finansijskih institucija i Europske komisije koji smatraju da je važno nastaviti s ciljanim mjerama potpore gospodarstvu i očuvanju radnih mjesta i zdravlja ljudi kakve hrvatska vlada i provodi. No za razliku od drugih europskih država, Hrvatska je u neusporedivo težoj gospodarskoj situaciji s obzirom na to da je u godini pandemije pogodjena i s dva razorna potresa u središnjoj Hrvatskoj, s posljedicama u Zagrebu i okolici, te na Banovini. Šteta tih potresa je zasad procijenjena na 129 milijardi kuna, što je više od 80% godišnjeg državnog proračuna, odnosno oko četiri puta više od ukupnog finansijskog efekta koronakrise na proračun. Svetlo treba uzeti u obzir u sagledavanju ukupne slike hrvatskog gospodarstva i fiskalnih pokazatelja, o čemu se vodilo računa u pripremi Plana oporavka i otpornosti.

Stoga usprkos zahtjevnim finansijskim okolnostima, u nadolazećem razdoblju nastavit će se s odgovornim upravljanjem javnim financijama radi smanjenja makroekonomskih neravnoteža, što je preduvjet za zdravi i održivi gospodarski oporavak i rast Hrvatske, kao i za uvođenje eura koji će također pridonijeti otpornosti hrvatskog gospodarstva. Na tom će putu Nacionalni plan oporavka i otpornosti osigurati nove razvojne iskorake, pomoći

će oporavku od zdravstvenih, društvenih i ekonomskih posljedica pandemije, a pridonijet će obnovi Zagreba i okolice te Banovine. Prema Planu provest će se i već započete reforme koje će dodatno pridonijeti jačanju konkurentnosti Hrvatske na europskoj i globalnoj razini. Tu je riječ prije svega o reformama i investicijama u nove tehnologije povezanim sa zelenom i digitalnom tranzicijom, zapošljavanjem, razvojem vještina, obrazovanjem, istraživanjem i inovacijama, poboljšanjem poslovnog okruženja, učinkovitosti javne uprave, pravosuđa, zdravstvenog sustava i ostalo.

II. DIO: Opis reformi i investicija

KOMPONENTA

1. Gospodarstvo

Reforme i investicije obuhvaćene komponentom

C1.1. Otporno, zeleno i digitalno gospodarstvo

C1.6. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma

Reforme

C1.6. R1	Povećanje otpornosti i održivosti turističkog gospodarstva
----------	--

Investicije

C1.6. R1-I1	Regionalna diversifikacija i specijalizacija hrvatskog turizma kroz ulaganja u razvoj turističkih proizvoda visoke dodane vrijednosti
-------------	---

C1.6. R1-I2	Jačanje održivosti te poticanje zelene i digitalne tranzicije poduzetnika u sektoru turizma
-------------	---

C1.6. R1-I3	Jačanje kapaciteta sustava za otporan i održiv turizam
-------------	--

Ukupna procijenjena vrijednost ulaganja za komponentu	25.703.728.389 kn
---	-------------------

Udio u ukupnom planu	53%
----------------------	-----

2. Glavni izazovi i ciljevi koji se rješavaju u okviru komponente

Kontekst

C1.6. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma

Kao strateška djelatnost u Hrvatskoj, turizam predstavlja 11,4% izravnog udjela u BDP-u, a uz njega se vežu i brojne druge djelatnosti kao što su trgovina na malo, proizvodnja trgovачke robe, djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića, kulturne, sportske i rekreativne djelatnosti, cestovni, pomorski i vodni, željeznički i zračni putnički prijevoz, poljoprivreda, nautički čarteri slično. Uzimajući u obzir tu međuvisinost s ostalim djelatnostima ukupni (direktni i indirektni) udio turizma kreće se na razini od oko 16,9% BDP-a, što je najveći udio u odnosu nadruge države članice EU-a. Prema izravnom i ukupnom udjelu turizma u BDP-u, Hrvatska je jedna od 27 EU zemalja čije je gospodarstvo najvisnije o prihodima ostvarenim od turističke aktivnosti. Ipak, unatoč visokom udjelu turizma u nacionalnom BDP-u, bruto dodana vrijednost turističkih proizvoda i usluga u Hrvatskoj još uvijek je među najnižima u EU-27. Pandemija bolesti COVID-19 dovela je do snažne kontrakcije gospodarske aktivnosti Hrvatske. Iz tog razloga potrebno je poduzeti korake koji će povećati otpornost hrvatskog turizma na vanjske šokove uz istodobno jačanje njegove održivosti u vidu smanjenja nepovoljnih pritisaka na okoliš.

HNB je u sklopu podataka o platnoj bilanci za 2020. objavila i ostvarene prihode od putovanja i turizma od stranih turista, koji su za 54,3 posto manji nego u 2019. U Hrvatskoj je u komercijalnim smještajnim kapacitetima u 2020. ostvarena stopa smanjenja broja noćenja od

55% u odnosu na prethodnu 2019. godinu. Utjecaj pandemije COVID-19 na sektor turizma u cijelom vrijednosnom lancu koji čine zrakoplovne tvrtke, zaposlenici u ugostiteljstvu, održavanju, hotelima i putničkim agencijama vidljiv je kroz negativan utjecaj na stopu zaposlenosti. Pad zaposlenosti u prosincu 2020. u odnosu na prosinac 2019. u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane iznosi je 21,7%, a u djelatnosti putničkih agencija i turoperatora čak 29%. Globalni panel stručnjaka UNWTO-a očekuje produljeno razdoblje oporavka turističkog sektora koji, ovisno o primjenjenom scenariju, obuhvaća razdoblje od dvije i pol do čak četiri godine do vraćanja volumena turističkog prometa na razinu posljednje tržišno normalne turističke godine (2019.)

Oporavak od krize COVID-19 predstavlja priliku da se u Hrvatskoj promijeni paradigma upravljanja razvojem i poslovanjem u turističkom sektoru. To uključuje razvoj alata koji će dovesti do smanjenja i ublažavanja negativnih utjecaja turizma tijekom ljetne turističke sezone te širenje održivih turističkih aktivnosti izvan najatraktivnijih turističkih područja. Ovakav pristup oporavku povećat će održivost te pozitivne socijalne i ekonomske učinke turističkog sektora, istovremeno smanjujući negativne utjecaje turizma.

Istraživanja pokazuju kako potrošači očekuju da održivost postane ključna značajka ukupnog turističkog doživljaja, odnosno u ponudi postojećih i razvoju novih turističkih proizvoda i usluga, s osloncem na ekološke i socijalne elemente. Na taj način održivost dobiva ključnu ulogu kao element otpornosti i predstojećeg oporavka tržišta.

Izazovi s kojima se suočava sektor turizma identificirani su Strategijom razvoja turizma 2014.-2020., NRS-om i CSR-ovima.

U kontekstu svega navedenog detektirani su sljedeći ključni nedostaci sektora turizma Hrvatske:

-
- nedostatak strateškog upravljanja razvojem održivog turizma u svim aspektima (okolišnom, društvenom i ekonomskom) i na svim razinama upravljanja (lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj)
 - neravnomjerna sezonska i teritorijalna distribucija turističke potražnje u Hrvatskoj, vezana uz niski stupanj diversifikacije turističkih proizvoda (odn. usmjerenost na proizvod „sunce i more“) uvjetuje prekomjerni turizam u razdoblju visoke sezone (u tri ljetna mjeseca, od lipnja do rujna, u kojima se realizira 84% ukupnog godišnjeg broja noćenja) dok se više od 90% turističkih noćenja realizira u priobalnom i otočnom području Hrvatske. Prekomjerni turizam je izazov koji ugrožava očuvanje prirodnih resursa koji su preduvjet za razvoj održivog turizma
 - suboptimalna struktura smještajnih kapaciteta po vrstama smještaja budući da hoteli u Hrvatskoj predstavljaju samo 10,3% ukupnih smještajnih kapaciteta, u čemu kampovi, obiteljski smještaj (sobe, apartmani i kuće za odmor) i nekomercijalni smještaj čine prevladavajući udio ukupne smještajne ponude od preko 80%. Takva struktura rezultira izuzetno niskom prosječnom zauzetošću ukupnih komercijalnih smještajnih kapaciteta od svega 27,3% na razini godine dok je prosječna zauzetost hotela 48,1%.
 - niski neizravni učinci turizma na vezane djelatnosti na što upozorava pokazatelj UNWTO-a o prosječnim novčanim primitcima po dolasku stranog turista koji je posjetio Hrvatsku, koji je u 2019. godini iznosilo 678 USD (570 EUR), dok su prosječni novčani primitci po dolasku stranog turista koji je posjetio Europu iznosili 808 USD (680 EUR);
 - nepostojanje strategije integralnog sustava održivosti turizma Hrvatske koja s jedne strane ograničava otpornost svih, posebice malih i srednjih poduzetnika u turizmu, a s druge strane ograničava i konkurentnost ukupnog turističkog sektora Hrvatske
 - izostanak edukativnih programa usmjerjenih na ljudske resurse u turističkom sektoru s ciljem podizanja svijesti o svim aspektima zelene tranzicije gospodarstva, a posebice turizma
 - nedovoljna suradnja i umrežavanje dionika u turističkom sektoru te njihovo nedovoljno vertikalno povezivanje po načelima kružnog gospodarstva u cilju isporuka dodane vrijednosti u svim karikama lanca vrijednosti turizma Hrvatske te povećanja održivosti i učinkovitosti poslovanja turističkog sektora. Osobito se kao izazov ističu neiskorišteni potencijali ekološke proizvodnje hrane za koje Hrvatska posjeduje prirodne pretpostavke te suboptimalni plasman lokalno proizvedene hrane i ekoloških poljoprivrednih proizvoda za potrebe turizma
 - nedovoljna primjena standarda energetske učinkovitosti, energetske samodostatnosti i tranzicije na čistu energiju.

U kontekstu povećanja otpornosti turističkog sektora Hrvatske u post-kriznoj 'novoj realnosti', osobito je važan segment poticanja zelene tranzicije i održivosti sektora turizma kroz različite aspekte i strateška područja djelovanja poput održivosti destinacija i turističkih proizvoda, promicanja energetske učinkovitosti i kružnog gospodarstva u turističkom sektoru, dekarbonizaciju sektora, očuvanje povijesne i prirodne baštine te provedbu strategija i akcijskih planova održivosti destinacija i turističkog sektora.

Održivost turizma proteže se kroz sve segmente plana oporavka turističkog sektora Hrvatske, i to:

-
- okolišna održivost (mjerena uzimanjem u obzir omjera proizvodnje komunalnog otpada u odnosu na proizvodnju komunalnog otpada stalnog stanovništva (po noćenju), udio turističkih poduzeća koja koriste sustave dobrovoljnog certificiranja/označavanja ekološkog poslovanja, postotak otpadnih voda destinacije tretiranih do najmanje sekundarne razine prije ispuštanja, potrošnju vode turista u odnosu na potrošnju vode stalnog stanovništva (po noćenju), potrošnju energije turista u odnosu na potrošnju energije stalnog stanovništva (po noćenju) itd.
 - društvena održivost (doprinos turizma društvenom i ekonomskom boljitu lokalnog stanovništva, utjecaj na smanjivanje prekomjernog turizma) i mjerena kroz broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika, udio stalnog stanovništva destinacije koje je zadovoljno turizmom, udio turista koji su zadovoljni svojim cijelokupnim iskustvom u destinaciji, postotak ponovljenih/stalnih turista u destinaciji, itd.
 - ekomska održivost (primjena načela kružnog gospodarstva, ekonomski uspješno i samoodrživo poslovanje poduzetnika i ostalih dionika u turističkom sektoru) mjereno kroz izravnu zaposlenost u turizmu kao dio ukupne zaposlenosti, postotnu godišnju popunjeno komercijalnih smještajnih kapaciteta, prosječnu dnevnu potrošnju turista u eurima itd.
 - prostorna održivost (mjereno kroz udio destinacijskog područja izvan građevinskog područja naselja na kojem su izgrađeni objekti ugostiteljsko turističke namjene, broj ležajeva u domaćinstvu po kilometru kvadratnom ukupno izgrađene površine građevinskog područja naselja itd.

S ciljem očuvanja bioraznolikosti, a u skladu s Direktivom o staništima (92/43/EZ) i Direktivom o pticama (2009/147/EZ) uspostavljena je ekološka mreža Natura 2000, a isto tako i obveza praćenja vrsta i stanišnih tipova sukladno članku 11. Direktive o staništima, što je osobito važno u smislu održivosti turizma i okolišne održivosti.

Ostvarenje ciljeva u okviru ove podkomponente doprinijet će općem cilju Plana i ciljevima predviđenim kroz druge podkomponente ovog Plana, a posebice ciljevima u podkomponentama:

- C1.4. Razvoj konkurentnog, energetski održivog i učinkovitog prometnog sustava – u području učinkovite i čiste prometne povezanosti za hrvatske građane, ali i turiste
- C1.5. Unaprjeđenje korištenja prirodnih resursa i jačanje lanca opskrbe hranom – u području jačanja lanaca vrijednosti iz aspekta osiguravanja dovoljnih količina svježe hrane lokalnih proizvođača s obzirom na povećane potrebe zbog turističke potrošnje
- C2.3. Digitalna transformacija društva i javne uprave – u području uspostave javnih e-usluga u turizmu kao i drugih javnih registara s kojima se sustav e-usluga u turizmu povezuje, pri tome vodeći računa kako se predviđene aktivnosti ne preklapaju, već da se nadopunjaju.

Sektorski specifična ulaganja će kroz ovu podkomponentu u sinergiji s ulaganjima drugih resora, posebno poljoprivrede, prometa i ostalih prerađivačkih i uslužnih djelatnosti, doprinijeti bržem oporavku industrije turizma i putovanja, ali i hrvatskog gospodarstva u cjelini.

Zaključno, očekivani rezultati u okviru ove podkomponente su:

1. Razvoj održivog turizma definirat će se kroz Strategiju razvoja održivog turizma do 2030. godine i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine i novi Zakon o turizmu koji

se planira donijeti u sklopu predložene reforme. Održivost turizma u destinacijama uključivat će programe ekološke i energetske te društvene i ekonomske održivosti turizma kako bi postao otporniji.

2. Povećana energetska učinkovitost i kružno gospodarstvo u turizmu usmjereni je na smanjenje utjecaja turizma na okoliš te na ubrzanje zelene - ekološke i energetske tranzicije prema klimatskoj neutralnosti, putem energetske samodostatnosti, tranzicije na čistu energiju i poticanja odgovorne potrošnje. Svi navedeni aspekti sukladni su ciljevima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine te ciljevima Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu.
3. Potaknuta digitalna transformacija i inovacije u turizmu kroz povećanje upotrebe informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) te jačanje digitalnih vještina i aktivnosti istraživanja te razvoj digitalnih alata za unaprjeđenje poslovanja i razvoj inovativnih proizvoda.
4. Smanjena ovisnost turizma o proizvodu „sunce i more“ kroz razvoj novih sadržaja ponude i promjenu strukture smještajnih kapaciteta sa smanjenjem sezonalnosti i prekomjernog turizma.
5. Pozitivno djelovanje na socijalnu i teritorijalnu koheziju društva naročito kroz sustavno povećavanje turističke privlačnosti/razvijenosti područja Kontinentalne Hrvatske s turističkim potencijalom putem razvoja novih turističkih atrakcija i/ili proizvoda koje resursna osnova može kvalitetno podržati.

Glavni izazovi	Ciljevi
C1.6. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma	
<ol style="list-style-type: none">1. Smanjena otpornost i održivost turističkog sektora uzrokovana pandemijom COVID-19.2. Slabo korištenje zelenih i digitalnih tehnologija i inovacija.3. Zastarjeli model razvoja i upravljanja turizmom.	<ol style="list-style-type: none">1. Povećati otpornost i održivost turističkog sektora kroz zelenu i digitalnu tranziciju.2. Upravljanjem razvojem održivog turizma doprinjeti oporavku turističkog sektora od krize uzrokovane pandemijom COVID-19.3. Povećati dodanu vrijednost i neizravne učinke turizma na vezane djelatnosti što će se mjeriti povećanjem prosječnih novčanih primitaka po turistu¹² za 5%.

¹² Ovaj se pokazatelj odnosi na povećanje prosječnih novčanih primitaka po dolasku stranih turista, obzirom da se podaci o primicima i dolascima na prate za domaće turiste, što je standardna metodologija u Hrvatskoj, EU i svijetu.

3. Opis reformi i investicija po podkomponentama

C1.6. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma

Veza s Europskim semestrom i/ili strateškim dokumentima i kontekst reforme

1) CSR 2019/3a - usmjeriti investicijsku politiku na energetsku učinkovitost, obnovljive izvore energije, vodeći računa o regionalnim razlikama; CSR 2020/1a - poduzeti sve potrebne mjere i učinkovito odgovoriti na pandemiju, održati gospodarstvo i pružiti potporu oporavku koji će uslijediti i CSR 2020/3c - dati prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja za potporu oporavku gospodarstva i usmjeriti ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju.

Navedenim preporukama koje se odnose na promicanje javnih i privatnih ulaganja za potporu oporavku gospodarstva uz ulaganja usmjerena u zelenu i digitalnu tranziciju doprinosi reforma C1.6. R1 Povećanje otpornosti i održivosti turističkog sektora kroz:

- provedbu procesa transformacije modela razvoja turizma ka održivosti kroz izradu strateškog okvira za održivi razvoj turizma do 2030. godine vodeći računa pri tom o socio-ekonomskoj, okolišnoj i prostornoj te teritorijalnoj održivosti,
- izmjene zakonodavnog okvira koji će usmjeriti ulaganja poduzetnika u turizmu u zelenu i održivu gradnju, energetsku učinkovitost, korištenje OIE, električnu povezanost te u primjenu načela kružnog gospodarstva, kao i u korištenje digitalnih tehnologija, odnosno u njihovu zelenu i digitalnu tranziciju,
- modernizaciju turističkog eko sustava kroz nastavak izmjena zakonodavnog okvira s ciljem racionalizacije sustava te transformacije destinacija ka održivosti, koja će doprinijeti usmjeravanju javnih ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju.

Kako bi dala učinkovit odgovor na pandemiju COVID-19 - i održala turistički sektor Vlada je kroz žurne mjere podržala likvidnost poduzetnika. Također, Vlada je pružila podršku očuvanju radnih mjeseta kroz mjere osiguranja radnih mjeseta u turističkim poduzećima. Nadalje, tijekom 2020. MINTS je u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i dionicima u turističkom sektoru koordiniralo izradu i donošenje Preporuka za sprječavanje zaraze bolešću COVID-19 i time osiguralo nastavak poslovanja te opstojnost turističke sezone. Paket mjera nastavljen je i u 2021. kada je MINTS predložilo, a Vlada i EK prihvatile Program dodjele državnih potpora u turizmu i sportu u aktualnoj pandemiji COVID-19 u vrijednosti od 1,5 milijardi kuna. Program je započeo s provedbom u ožujku 2021. s ciljem osiguravanja pristupa financiranju likvidnosti malih, srednjih i velikih poduzeća u sektoru turizma i sporta izdavanjem državnih jamstava.

Uz već poduzete mjere, MINTS je kroz ovu podkomponentu u srednjoročnom razdoblju predviđelo i tri investicije koje doprinose oporavku, otpornosti te zelenoj i digitalnoj tranziciji turističkog sektora, a time i preporukama Vijeća kako slijedi:

Investicija C1.6. R1-I1 Regionalna diverzifikacija i specijalizacija hrvatskog turizma kroz ulaganja u razvoj turističkih proizvoda visoke dodane vrijednosti odnosi se na financiranje već pripremljenih projekata javnih ulaganja u turističku infrastrukturu te sportsko-rekreacijske centre i zone aktivnog turizma. Ova investicija doprinijet će transformaciji modela turizma ka održivosti kroz podršku javnim ulaganjima za zelenu i digitalnu tranziciju javne infrastrukture. Osim doprinosa održivom razvoju, ova će investicija doprinijeti i oporavku i otpornosti turističkog sektora kroz diverzifikaciju turističke ponude povećavajući atraktivnost destinacija, a time i turističku potražnju.

C1.6. R1-I2 Jačanje održivosti te poticanje zelene i digitalne tranzicije poduzetnika u sektoru turizma odnosi se na ulaganja poduzetnika u lancu vrijednosti turizma u razvoj turističke ponude veće dodane vrijednosti, u zelenu i održivu gradnju, energetsku učinkovitost, korištenje OIE, električnu povezanost te u primjenu načela kružnog gospodarstva, zbrinjavanje otpada na kopnu i moru, kao i korištenje digitalnih tehnologija, odnosno u njihovu zelenu i digitalnu tranziciju.

C1.6. R1-I3 Jačanje kapaciteta sustava za otporan i održiv turizam doprinijet će navedenim preporukama kroz razvoj i provedbu obrazovnih programa na svim razinama s ciljem bolje prilagodbe radne snage na nove uvjete poslovanja te jačanje digitalnih vještina i vještina za održivo i zeleno upravljanje poslovanjem i destinacijom, čime će se u konačnici doprinijeti bržem oporavku turističkog sektora.

2) CSR 2019/4d - smanjiti najveće parafiskalne namete i pretjeranu regulaciju tržišta proizvoda i usluga; CSR 2020/1a - poduzeti sve potrebne mjere i učinkovito odgovoriti na pandemiju, održati gospodarstvo i pružiti potporu oporavku koji će uslijediti i CSR 2020/3b - dodatno smanjiti parafiskalne namete i regulatorna ograničenja tržišta roba i usluga.

Ovim preporukama doprinosi provedba reforme C1.6. R1 Povećanje otpornosti i održivosti turističkog sektora kroz provedeno smanjenje parafiskalnih nameta i deregulaciju tržišta proizvoda i usluga, posebno kroz smanjenje turističke članarine za 32%. U okviru reforme planiraju se daljnja administrativna i parafiskalna rasterećenja poduzetnika u turizmu koji će pružiti potporu oporavku turističkog sektora i to kroz:

- izmjene Zakona o članarinama u turističkim zajednicama kojima planiramo daljnje rasterećenje gospodarstva smanjenjem turističke članarine,
- izmjene Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti s pripadajućim pravilnicima kojima je planirano smanjenje prostornih zahtjeva i operativnih procedura za pojedine vrste ugostiteljskih objekata, čime će se pojednostaviti dobivanje MTU (minimalnih tehničkih uvjeta) što će kroz jednostavnije procedure i racionalizirane uvjete doprinijeti lakšem, bržem i jeftinijem pokretanju turističkog poslovanja,
- nastavak projekta Hrvatski digitalni turizam e-Turizam u okviru ovog Plana kojim su predviđene aktivnosti nastavka digitalizacije upravnih i neupravnih postupaka u turizmu s ciljem dalnjeg administrativnog rasterećenja poduzetnika kroz pojednostavljenje i ubrzanje procedura.

3) CSR 2019/2a - poboljšati pristup obrazovanju i osposobljavanju na svim razinama te njihovu kvalitetu i relevantnost za tržište rada i CSR 2020/2c - promicati stjecanje vještina

Preporukama vezanim uz razvoj ljudskih potencijala doprinosi reforma i investicija C1.6. R1-I3 Jačanje kapaciteta sustava za otporan i održiv turizam. U okviru reforme C1.6. R1 Povećanje otpornosti i održivosti turističkog sektora, kroz izradu Strategije razvoja održivog turizma do 2030. obuhvatit će se i provedba analize srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala te definirati posebni ciljevi i projekti od strateškog značaja za povećanje održivosti i otpornosti turističkog sektora kroz rješavanje pitanja porasta nezaposlenosti, sezonalnog karaktera zapošljavanja, nedostatka kvalitetne radne snage i prilagodbe radne snage na nove uvjete poslovanja zbog pandemije COVID-10. Na temelju gore spomenute provedene analize za utvrđene potrebe će se kroz provedbu već spomenute investicije razviti i provesti obrazovni programi (za jačanje digitalnih i vještina za održivo poslovanje poduzetnika te vještina vezanih uz sigurnost i higijenske i sanitарne uvjete), kao i za ranjive skupine, uključujući i nezaposlene te programi za

službenike u sustavu turističkih zajednica (za jačanje digitalnih vještina i vještina za upravljanje destinacijom).

Također, investicijom će se podržati unaprjeđenje vertikalne prohodnosti, posebno u segmentu gastronomije, razvoj stručnog potencijala u tercijarnom obrazovanju i slične aktivnosti koje specifično ciljaju na podizanje kvalitete turističkog proizvoda i usluge u cjelokupnom turističkom lancu vrijednosti što u konačnici doprinosi oporavku i otpornosti turističkog sektora.

4) CSR 2019/3a - usmjeriti investicijsku politiku na istraživanje i inovacije

Preporuci vezanoj uz usmjeravanje povećanje korištenja inovacija doprinosi investicija C1.6. R1-I2 Jačanje održivosti te poticanje zelene i digitalne tranzicije poduzetnika u sektoru turizma kroz poziv za bespovratna sredstva usmjerena na razvoj novih inovativnih turističkih proizvoda i usluga, razvoj turističke infrastrukture ili rješavanje izazova poput sigurnosti u destinaciji ili upravljanja turističkim tokovima.

5) CSR 2019/3b - povećati kapacitete nadležnih tijela za izradu i provedbu javnih projekata i politika) i CSR 2020/4a - povećati učinkovitost i kapacitet javne uprave za izradu i provedbu javnih projekata i politika na središnjoj i lokalnoj razini

Preporukama vezanim uz povećanje kapaciteta i učinkovitosti javne uprave za provedbu javnih politika doprinosi reforma C1.6. R1 Povećanje otpornosti i održivosti turističkog sektora kroz:

- podršku i izradu strateškog okvira za održivi razvoj turizma do 2030. godine s ciljem transformacije modela razvoja turizma ka održivosti,
- podršku modernizaciji turističkog eko-sustava kroz digitalizaciju procesa upravljanja destinacijskim organizacijama i uspostavljanje lanaca vrijednosti s ciljem podrške povećanju kvalitete kao i diverzifikacije turističke ponude veće dodane vrijednosti,
- nastavak aktivnosti koje će doprinijeti poboljšanju „business intelligence“ sustava u turizmu kako bismo omogućili podršku javnom sektoru u donošenju odluka u kreiranju javnih politika,
- razvoj novih alata za sustavno praćenje održivosti,
- razvoj aplikativnog rješenja za upravljanje turističkim tokovima u najrazvijenijim destinacijama na svim razinama s ciljem rješavanja pojave prekomjernog turizma.

Navedenim preporukama doprinosi i investicija C1.6. R1-I3 Jačanje kapaciteta sustava za otporan i održiv turizam kroz jačanje digitalnih vještina kao i vještina službenika turističkih zajednica za održivo upravljanje destinacijama.

6) CSR 2020/2b - povećati pristup digitalnoj infrastrukturi i uslugama

Preporuci vezanoj uz poboljšanje pristupa digitalnim uslugama reforma C1.6. R1 Povećanje otpornosti i održivosti turističkog sektora i investicija C.2.3. Digitalna tranzicija društva kroz nastavak digitalizacije javnih e-usluga u turizmu u područjima upravnih postupaka za pokretanje poslovanja u turizmu, u području nadogradnje „business intelligence“ sustava koji će pomoći poduzetnicima, ali i javnoj upravi u donošenju odluka, u području održivog upravljanja destinacijom te praćenja održivosti destinacija i u području upravljanja turističkim tokovima.

Kroz planiranu investiciju planiraju se podržati i aktivnosti korištenja turističkih podataka proizašlih iz javnih registara poput Središnjeg turističkog registra i sustava e-Visitor, koji su dio projekta Hrvatski digitalni turizam e-turizam, a služe za donošenje poslovnih odluka i učinkovitije

i održivo poslovanje poduzetnika u cijelokupnom lancu vrijednosti turizma kao i za učinkovitu i ciljanu promociju na turističkom tržištu.

Programom Vlade definirano je da će Vlada donijeti i novu Strategiju razvoja održivog turizma za razdoblje do 2030. Strategija razvoja održivog turizma za razdoblje do 2030. i Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. dok je Zakonom o zaštiti okoliša definirano da je u odnosu na strateške dokumente u turizmu potrebno izraditi Stratešku procjenu utjecaja na okoliš. Sama strategija bit će naslonjena na ciljeve NRS-a u prioritetnom području održivog, inovativnog i otpornog turizma.

Javne politike koje će pridonijeti razvoju održivog, inovativnog i otpornog turizma definiranih NRS-om su sljedeće:

- poticanje ulaganja u održiv, niskougljični rast turizma
- povećanje multiplikacijskih učinaka turizma na područja poljoprivrede, digitalizacije, prometa, energije i okoliša te sporta i kreativnih industrija
- razvoj funkcionalnih i održivih turističkih regija zbog cijelovitog turističkog doživljaja i produljenja sezone kroz ulaganja u javnu turističku infrastrukturu i promociju
- integralno upravljanje destinacijama radi pronalaženja odgovarajućih specijalizacija, ponude dodatnih sadržaja i produljenja sezone
- turistička valorizacija i prezentacija kulturne i prirodne baštine, gastronomске i enološke ponude
- prijelaz prema nišama više dodane vrijednosti, uz naglasak na rast kvalitete ponude, digitalizaciju, inovacije i povećanju ponude smještajnih kapaciteta visoke kvalitete
- oticanje administrativnih prepreka i poboljšanje dostupnosti javne infrastrukture za realizaciju investicija u turizmu
- pozicioniranje prema novim i velikim, brzorastućim globalnim emitivnim tržištima
- promoviranje Hrvatske kao sigurne i zdrave destinacije koja nudi visokokvalitetnu i raznovrsnu turističku uslugu.

Strategija će predstavljati uporište za obuhvat i daljnju konkretizaciju pitanja i mjera koja se dotiču sektora turizma u strateškim razvojnim dokumentima drugih povezanih sektora.

Aktivnosti planirane kroz ovaj plan, uskladene su s prioritetima političkog okvira za turizam u Europi na temelju kojih Hrvatska se želi pozicionirati kao dio jedinstvenog odredišta Europa i doprinijeti prioritetima i ciljevima EU.

Obuhvat reforme i investicija, razina pripremljenosti i vrijeme potrebno za provedbu

(a) Reformske mjere

C1.6. R1 Povećanje otpornosti i održivosti turističkog sektora

Izazov

Kako su uslijed pandemije bolesti COVID-19 u 2020. turistički dolasci prepovoljeni, došlo je do snažnog gospodarskog pada od 8,4%, a posljedično i do smanjenja zaposlenosti, kako u sektoru turizma, tako i u povezanim industrijama.

Utjecaj turizma na gospodarstvo je velik, i prema satelitskom računu turizma za 2016., direktni učinci sektora su 17% dok je udio u BDP-u zajedno s povezanim djelatnostima na razini 24%.

Sektor generira ukupno i 20% radnih mјesta u Hrvatskoj. Istovremeno, turistički sektor karakterizira visoka razina neotpornosti povezana s izraženom sezonalnošću, regionalnom koncentracijom turističke potrošnje na obali uz slabu turističku razvijenost kontinentalnog dijela zemlje, negativnim učincima prekomjernog turizma koji se javlja u vršnoj sezoni u najrazvijenijim destinacijama na okoliš i doživljaj turista pa time i nedovoljnoj održivosti destinacija te nedovoljna raspoloživost turističkih djelatnika odgovarajućih kvalifikacija što je sve veći problem sektora, a povezuje se s brzim promjenama u turističkom prometu i s njegovim sezonskim karakterom, uslijed čega je potražnja za njima izrazito visoka u sezoni, a gotovo nepostojeća u izvansezonskim mjesecima.

Ovi uvjeti predstavljaju izazov za planiranje niskougljične infrastrukture - uključujući promet, energiju i vodu. Budući da se turistička infrastruktura ne koristi tijekom cijele godine ili na regionalno uravnotežen način, teško je pratiti povećane investicijske troškove povezane s održivoj infrastrukturom.

Turistička ulaganja su zbog posljedica ekonomске krize uzrokovane pandemijom COVID-19 usporena, u velikoj mjeri zbog pada aktivnosti sektora uvjetovanih padom interesa poslovnih banaka te slabije razvijenih alternativnih izvora financiranja.

Strategija razvoja turizma RH 2014-2020., samo je djelomično realizirana zbog utjecaja COVID - 19 krize, i zbog neadekvatnih alata za praćenje i usmjeravanje javnih politika, iako su nalazi i preporuke koje ona donosi i dalje aktualni.

Iako postoji set podataka o pokazateljima stanja u turističkom sektoru, ne postoje alati koji bi omogućili njihovo sustavno analiziranje i praktičnu primjenu u upravljanju razvojem i informirano donošenje politika na temelju tih podataka.

U cilju jačanja održivosti turističkog sektora, zelene tranzicije i klimatske neutralnosti turističkog sektora, potrebno je osigurati izvore financiranja za gospodarske subjekte koji će omogućiti primjenu tehnologija i poslovnih procesa potrebnih za prilagodbu klimatskim promjenama i smanjenje stakleničkih plinova te povećanje energetske učinkovitosti i udjela obnovljive energije.

Iako je Vlada u prošlom razdoblju učinila velike napore da kroz zakonodavne izmjene značajno smanji administrativno i parafiskalno opterećenje poduzetnika, čime se djelomično poboljšala investicijska klima za privatna i javna ulaganja u turizmu, postoji potreba za nastavkom reformskih procesa koji će doprinijeti bržem oporavku turističkog sektora, posebno u kontekstu ekonomске i socijalne krize uzrokovane pandemijom COVID-19.

Navedeni reformski napor predstavljaju dobru podlogu za predviđene investicije u ovoj podkomponenti, međutim potrebno je donijeti i nova zakonska rješenja koja će omogućiti upravljanje procesom reforme te osigurati da se provedu politike i ostvare ciljevi predviđeni NRS-om i novom Strategijom razvoja održivog turizma za razdoblje od 2030.

Digitalizacija postaje nužan preduvjet za daljnji razvoj konkurentnosti industrije turizma i putovanja. Globalna kriza uzrokovana pandemijom COVID-19 snažno je istaknula potrebu za brzom i učinkovitom digitalnom transformacijom turističkog sektora.

Hrvatska trenutno ne primjenjuje postojeće analitičke alate za praćenje pokazatelja održivosti i upravljanje politikama kao što su Sustav okolišno-ekonomskog računovodstva, Sustav

nacionalnog računovodstva i Europski sustav turističkih pokazatelja za održivo upravljanje odredištima.⁷⁶

Također identificirana je potreba za daljnji razvoj CROSTO platforme⁷⁷ što će doprinijeti cjelovitosti i točnosti podataka te će osigurati podlogu za donošenje odluka u kreiranju i praćenju javnih politika održivog turizma.

Institut za turizam je, u suradnji s MINTS, izradio novi model za izračun indeksa turističke razvijenosti jedinica lokalne samouprave koji se trenutno ne koristi za kreiranje turističkih politika⁷⁸.

S obzirom na nužnu promjenu hrvatskog modela turizma potrebno je uložiti daljnje reformske napore za kreiranje dugoročnih javnih politika koje će osigurati adekvatan okvir i postaviti održivost kao okosnicu transformacije turističkog modela.

Cilj

Predviđenom reformom želi se uspostaviti učinkovit organizacijski i pravni okvir za upravljanje razvojem održivog turizma i to kroz:

- izradu Strategije održivog razvoja turizma do 2030. godine, Nacionalnog plana održivog razvoja turizma do 2027. godine i Strateške procjene utjecaja na okoliš
 - daljnje administrativno i parafiskalno rasterećenje turističkog sektora
 - daljnju promjenu zakonodavnog okvira koji će omogućiti bolje upravljanje razvojem turizmom te potaknuti ulaganja poduzetnika u inovacije, energetsku učinkovitost, korištenje OIE, digitalnu povezanost i bolje (učinkovitije) korištenje digitalnih tehnologija
 - poticanje doprinosa održivosti kao novog modela turizma kroz zelenu i digitalnu tranziciju poduzetnika u turizmu te osiguranje načela kružnog gospodarstva
 - transformaciju i diverzifikaciju turističkih proizvoda.
-

⁷⁶ (*The System of Environmental-Economic Accounting, SEEA*) kao analitički okvir koji omogućava metodološki usuglašeno (u okviru zajedničkog odrednica Sustava nacionalnog računovodstva, SNA) i usporedno sagledavanje doprinosa turizma gospodarstvu i pritisaka koje turistička aktivnost generira za okoliš. Naime, uz već široko prihvjetaen satelitski račun turizma, Sustav okolišno-ekonomskog računovodstva (SEEA), osiguravajući smjernice za vrednovanje obnovljivih i neobnovljivih prirodnih resursa i zemljišta, predstavlja statistički sustav koji povezuje ekonomski i okolišne podatke u zajednički okvir usmjeren na mjerjenje doprinosa okoliša gospodarstvu te utjecaja gospodarstva na okoliš.

EK je pokrenula 'Europski sustav turističkih pokazatelja za održivo upravljanje odredištima' (ETIS) kako bi pomogla izmjeriti uspešnost u odnosu na održivost destinacije. ETIS predstavlja sustav pokazatelja pogodan za sve turističke destinacije, kojim se potiče inteligentniji pristup planiranju turizma. To je upravljački alat koji podržava destinacije koje žele zauzeti održiv pristup upravljanju destinacijama. Također, potiče i omogućava zajednički sustav praćenja koji je jednostavan za prikupljanje podataka i detaljnih informacija, a odredištima omogućuje praćenje njihove provedbe iz godine u godinu. ETIS predstavlja i vrijedno informacijsko sredstvo (ne sustav certificiranja), korisno za kreatore politike, turistička poduzeća i druge dionike (European Commission, 2016).

⁷⁷ U skladu s definiranim pokazateljima sustava ETIS Hrvatska je izradila sustav CROSTO (Hrvatski opservatorij održivog razvoja turizma). Osim usklađenosti sustava s pokazateljima Europske komisije, CROSTO je i član međunarodne INSTO mreže koju je pokrenula Svjetska turistička organizacija. Glavni cilj CROSTO projekta je definiranje i prikupljanje pokazatelja održivog razvoja turizma na regionalnoj i lokalnoj (destinacijskoj) razini te općenito promicanje razine javne svijesti o važnosti održivog razvoja turizma.

⁷⁸ Indeks turističke razvijenosti pokazuje stupanj turističke razvijenosti jedinica lokalne samouprave, a u izradi je model koji će prikazivati turističku razvijenost na razini turističkih zajednica područja te županija. Pokazatelji, na kojima se temelji kompozitni indeks turističke razvijenosti, kao i njihove vrijednosti se mogu vidjeti na interaktivnoj karti koja je javno dostupna na poveznici <http://www.iztzg.hr/hr/itr/>

Opis

U okviru ove reforme želi se uspostaviti sveobuhvatan i učinkovit okvir, organizacijski i pravni, za upravljanje razvojem održivog turizma. Proces transformacije modela razvoja turizma ka održivosti, inovativnosti i otpornosti provest će se kroz strateški pristup razvoju turizma do 2030., provedbu strateških ulaganja javnog sektora i poticanje ulaganja poslovnog sektora te jačanje kapaciteta svih dionika razvoja za osmišljavanje i primjenu inovativnih rješenja i provedbu pametnih investicija za transformaciju turističkog sektora.

Reforma će se provesti u suradnji sa svim ključnim dionicima u sustavu i u suradnji sa znanstvenom zajednicom.

Opći ciljevi i smjer razvoja turizma zacrtani su Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030. godine kako je to opisano u poglavlju Veze s Europskim semestrom i/ili strateškim dokumentima i kontekst reformi ove potkomponente.

Prvi korak je prikupiti podatke za u provedbi reforme i mapiranje sustava turizma te na temelju podataka izraditi znanstvene podloge i analize koje će postati alat za upravljanje javnim politikama. Prikupljanje podataka i njihova analiza, temeljit će se na The European Tourism Indicators System (ETIS) i Satelitskom računu održivog turizma RH koji će integrirati Satelitski račun održivog turizma i Sustav okolišno-ekonomskog računovodstva (SEEA). Na regionalnoj razini uspostaviti će se sustav regionalnih Satelitskih računa održivog turizma (Regional Tourism-Sustainability Satellite Account), uz dodatak specifičnih obilježja turističke aktivnosti na destinacijskoj razini. Podaci i analize bit će podloga za strateško usmjerenje planiranje ali i postati alat za upravljanje politikama.

U suradnji sa znanstvenom zajednicom i ključnim dionicima odabrat će se primjereni i relevantni indikatori o svim aspektima održivosti: okolišnim, društvenim, ekonomskim i prostornim. U cilju sagledavanja implikacija ulaganja u različite oblike turističke, posebno smještajne, ponude u komercijalnim i nekomercijalnim oblicima smještaja, uspostavit će se podsustav razvojnih pokazatelja prilagođen prepoznavanju postojeće ili potencijalne razine prekomjernog turizma. Indikatori će, među ostalim, integrirati podatke o izgrađenosti i strukturi korištenja stambenih objekata u naseljima te ukupnom broju posjetitelja, uključujući broj turista u komercijalnim i nekomercijalnim smještajnim kapacitetima te nautičkom turizmu u dane vršnog korištenja te pritisku na komunalnu i javnu turističku infrastrukturnu te prirode i kulturne resurse.

MINTS će uspostaviti i IT alat za prikupljanje podataka kao nadogradnja na već postojeći sustav e-turizam. Sustav će omogućiti redovito prikupljanje i analizu podataka od svih dionika u sustavu što će se kroz ovu reformu zakonski definirati.

Podaci će se sustavno prikupljati povezivanjem postojećih sustava koje vode javna tijela, iz javno dostupnih izvora, terenskim istraživanjima i dostavom od strane dionika u sustavu. Isto tako, izradit će se alat za analizu i obradu podataka, a prikupljeni podaci i rezultati analiza, bit će dostupni javnim tijelima za donošenje politika i poduzetnicima za donošenje poslovnih odluka, naravno, vodeći računa o propisima koji uređuju pitanje zaštite podataka i zaštite osobnih podataka. Pri određivanju opsega prikupljanja podataka, vodit će se računa o tome da se ne stavlja dodatni administrativni teret poduzetnicima. Analiza potrebnih podataka, pokazat će i moguću potrebu suradnje s drugim tijelima u sustavu te potencijalnu potrebu za promjenom propisa.

Usporedo sa znanstvenim podlogama, pristupit će se izradi Strategije razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnog plana održivog turizma od 2021. do 2027. koji će osigurati strateško

usmjerenje i definirati ciljeve koji će se ostvariti u promatranom periodu. Za mjere predložene Strategijom izradit će se i Strateška procjena utjecaja na okoliš.

Provjeda mjera i aktivnosti Strategije i Nacionalnog plana te ostvarenje planiranih ciljeva osigurat će se provedbom projekata od kojih su neki planirani investicijama u okviru NPOO-a.

Kroz transformacijske projekte i dodjelu bespovratnih sredstava, potaknut će se stvaranje učinkovitog eko sustava za poduzetnike te omogućiti razvoj javne turističke infrastrukture i turističke valorizacije kulturne i prirodne baštine.

Ulaganja će se pratiti i analizirati te će se ocjenjivati njihova prikladnost za postizanje planiranih ciljeva ili eventualno njihovo usklajivanje.

Doprinos ciljevima zelene i digitalne tranzicije definiran je NRS-om, u vidu javnih politika koje će se oblikovati Strategijom održivog turizma do 2030., a s ciljem dugoročnog osiguranja primjene digitalnih i zelenih politika, bit će i jedan od standarda osiguravanja održivosti turizma propisan novim Zakonom o turizmu.

Drugi korak je definiranje javnih politika temeljenih na znanstvenim podlogama i analizama. To će se postići cjelokupnom reformom zakonskog okvira.

Izradit će se Zakon o turizmu koji će predstavljati okvir za praćenje i razvoj turizma kroz uspostavljanje sustava praćenja i analize podataka, sustava poticanja, praćenja i analize ulaganja, definiranje uloge ključnih dionika u razvoju turizma i međuresorne suradnje te definiranja pokazatelja i standarda osiguravanja održivosti turizma (osobito zelenih i digitalnih standarda).

Postojeći propisi će se uskladiti s novim Zakonom o turizmu. Osim toga, na temelju provedenih analiza, promjenama će se nastojati smanjiti administrativni teret u poslovanju poduzetnika u turizmu i parafiskalni nameti. Također će se nastojati smanjiti regulatorna ograničenja tržišta roba i usluga.

Ranije navedena Strategija i NP izradit će se u skladu s odrednicama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Hrvatske te Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Programa Vlade te prostornih planova. Također, osigurat će se usklađenost Strategije i NP-a s Integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planom za razdoblje 2021. do 2030., Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama u Hrvatskoj za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. te Strategijom niskougljičnog razvoja RH do 2030. s pogledom na 2050. godinu.

U okviru ove reforme, proces transformacije modela razvoja turizma ka održivosti provest će se kroz izradu Strategije održivog razvoja turizma do 2030. i to iz aspekta socio-ekonomiske održivosti, okolišne i prostorne, odnosno teritorijalne održivosti.

Vodeći računa o socio-ekonomskoj održivosti u Strategiji će se definirati ciljevi i mjere koje će odgovoriti na izazove:

- jačanja konkurentnosti i otpornosti hrvatskog turizma, usmjerenih prije svega na promjenu negativne strukture smještajnih kapaciteta s izraženim manjkom hotelskog smještaja, pri tome implementirajući načela održivog turizma,
 - i smanjivanje vršnog sezonskog opterećenja,
-

-
- radne snage u turizmu, uključujući potrebu za jačanjem vještina i prilagodbu kadrova za novi model održivog razvoja turizma,
 - održavanje i poboljšanje kvalitete života lokalnih zajednica, a ponajprije uslijed očuvanja okoliša, nove učinkovite infrastrukture, stvaranjem radnih mesta u turistički posrednim i neposrednim aktivnostima, te digitalizacije poslovnih procesa,
 - povećanje zadovoljstva posjetitelja,
 - poštivanje i poboljšanje očuvanja povijesnog nasljeđa, autentične kulture, tradicije i atraktivnosti destinacije.

Razmatrajući pitanja okolišnog aspekta održivosti Strategija zajedno sa Strateškom procjenom utjecaja na okoliš definirat će ciljeve i mjere za:

- učinkovito korištenje prirodnih resursa kao i potrebu za smanjenjem korištenja neobnovljivih izvora u razvoju i radu turističkih objekata i usluga,
- održavanje i poboljšanje kvalitete krajobraza kako urbanog tako i ruralnog, uz izbjegavanje vizualne i fizičke degradacije okoliša,
- podržavanje očuvanja prirodnih područja staništa te biljnog i životinjskog svijeta,
- očuvanje čistoće okoliša kroz smanjenje zagađenja zemlje, zraka i vode kao i za smanjenje stvaranja otpada koje uzrokuje turizam na najmanju moguću razinu.

Strategija, kao dugoročni akt strateškog planiranja od nacionalnog značaja posebnu će pažnju posvetiti i pitanjima dosadašnjeg korištenja prostora, tj. prekomjernog turizma na pojedinim destinacijama, kao jednog od ključnih problema turističkog razvoja. Također, Strategija će dati odgovor na koji način bolje valorizirati manjiti neravnomjeran regionalni razvoj u Hrvatskoj, gdje je Jadranska Hrvatska treća najrazvijenija NUTS2 regija u EU dok se turizam u kontinentalnoj Hrvatskoj (izuzev grada Zagreba) tek počinje razvijati. Strategija će biti usklađena s NRS-om, kao hijerarhijski najvišim aktom u sustavu strateškog planiranja. Strategija će sadržavati indikativni finansijski plan s prikazom finansijskih prepostavki za provedbu strateških ciljeva, mjera, aktivnosti i projekata od važnosti za područje turizma kao i očekivane rezultate koji se žele postići provedbom strategije te time i okvir za praćenje i vrednovanje Strategije.

Sastavni dio procesa izrade strategije bit će izrada analize scenarija koja će predstavljati temelj za pokretanje investicija iz ovog plana. Analiza scenarija obuhvatit će projiciranje razvojnog smjera/smjerova na nacionalnoj i teritorijalnoj razini u dogовору s ključnim dionicima sektora.

Strategija će sadržavati indikativni finansijski plan s prikazom finansijskih prepostavki za provedbu strateških ciljeva, mjera, aktivnosti i projekata od važnosti za područje turizma kao i očekivane rezultate koji se žele postići provedbom strategije te time i okvir za praćenje i vrednovanje Strategije.

Nacionalni plan razvoja održivog turizma od 2021. do 2027. (NP) kao srednjoročni akt strateškog planiranja bit će usklađen sa Strategijom, koja će se izrađivati istovremeno. NP će pobliže definirati provedbu strateškog cilja za područje turizma sektorske strategije, a propisat će srednjoročnu viziju razvoja turizma, vodeći računa o načelima održivog razvoja, srednjoročne razvojne potrebe i razvojne potencijale turizma, kao i opisati prioritete javnih politika u srednjoročnom razdoblju, iz nadležnosti MINTS-a, a koji su definirani u Strategiji te pokazatelje ishoda i ciljane vrijednosti pokazatelja. U okviru NP-a odredit će se terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja, izradit će se indikativni finansijski plan s prikazom finansijskih prepostavki za provedbu posebnih ciljeva i projekata od važnosti za područje turizma kao i okvir

za praćenje i vrednovanje NP-a te druge elemente propisane Priručnikom o strateškom planiranju. Uz navedeno, u NP-a će se detaljnije razraditi mjere, aktivnosti, očekivane rezultate i potrebne projekte. NP će biti usklađen, osim s NRS-om, i sa sektorskim i višesektorskim strategijama, s ostalim važećim razvojnim/planskim dokumentima te okvirom za praćenje i vrednovanje strateških dokumenata.

Vezano uz pitanja prostorne, odnosno teritorijalne održivosti, u okviru analize koja će se napraviti tijekom izrade Strategije razvoja održivog turizma do 2030. definirat će se budući razvoj turističke ponude pojedinih regionalnih destinacija vodeći računa o održivom korištenju resursa, prostora i razvojnih potencijala, a s druge strane o potrebi uravnotežene distribucije turističke aktivnosti s ciljem ujednačenog teritorijalnog razvoja rješavajući pitanja poput izražene sezonalnosti turizma i prekomjernog turizma. Uz Pored navedenog, izradit će se polazni satelitski račun održivog turizma Hrvatske koji obuhvaća izradu studije izvedivosti satelitskih računa održivog turizma koja će definirati indikatore održivosti turizma, pilot projekta te prvog proširenog sustava regionalnih satelitskih računa održivog turizma Hrvatske.

Predviđene izmjene zakona spomenute ranije su:

- daljnje rasterećenje gospodarstva smanjenjem parafiskalnog nameta turističke članarine
- smanjenje operativnih procedura i pojednostavljenje ishođenja MTU (minimalnih tehničkih uvjeta) što će kroz jednostavnije procedure i racionalizirane uvjete doprinijeti lakšem, bržem i jeftinijem pokretanju turističkog poslovanja,
- poticanje ulaganja poduzetnika u inovacije, energetsku učinkovitost, korištenje OIE, električnu povezanost te u primjenu načela kružnog gospodarstva, kao i korištenje digitalnih tehnologija, a sve s ciljem zelene i digitalne tranzicije poduzetnika te osiguranja doprinosa održivosti kao novog modela turizma.

Cijela reforma, usmjerena je ispunjenju CSR 2019/3b (povećati kapacitete nadležnih tijela za izradu i provedbu javnih projekata i politika) i CSR 2020/4a (povećati učinkovitost i kapacitet javne uprave za izradu i provedbu javnih projekata i politika na središnjoj i lokalnoj razini).

Ova reforma će usmjeriti investicijsku politiku na energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije, u skladu s preporukama CSR 2019.

Isto tako će doprinijeti ostvarenju CSR 2019/4d (smanjiti najveće parafiskalne namete i pretjeranu regulaciju tržišta proizvoda i usluga) i CSR 2020/3b (dodatno smanjiti parafiskalne namete i regulatorna ograničenja tržišta roba i usluga), ali i CSR 2019/3a (usmjeriti investicijsku politiku na istraživanje i inovacije).

Kroz NPOO će se, osim ovih reformskih procesa, financirati i projekti koji doprinose oporavku gospodarstva i usmjeravaju ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju, čime će se CSR 2020/3d.

Pozivima za odabir projekata unutar investicija predviđenih ovim planom postavit će se jasni kriteriji koji će osigurati ostvarenje ciljeva zacrtanih u NRS-u i ovom reformom. Jedan od kriterija bit će i indeks turističke razvijenosti jedinica lokalne samouprave kojim će se ulaganja usmjeriti u slabije razvijena turistička područja kako bi se pridonijelo teritorijalnoj koheziji i istovremeno na okolišno održiv način odgovorilo na rastuću turističku potražnju u tim područjima. Dodatno, neće se poticati izgradnja dodatnih turističkih kapaciteta na područjima s najvišim indeksom turističke razvijenosti na kojima dolazi do prekomjernog turizma u određenim dijelovima godine. Na tim područjima ulaganja će se usmjeriti u projekte koji mogu podići kvalitetu i smanjiti utjecaj na okoliš, a posljedično i koncentraciju gostiju u sezoni.

Kroz dodjelu bespovratnih sredstava, u provedbi ove reforme, omogućit će se zelena i digitalna tranzicija turističkog sektora te diverzifikacija i modernizacija njihovog poslovanja. Svi projekti koji će se financirati s ciljem provedbe reformi morat će dokazati da podržavaju barem jedan od ciljeva Uredbe (EU) 2020/852 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088EU taksonomije o održivim financijama, doprinijeti Nacionalnoj strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Hrvatskoj za razdoblje do 2040. u odnosu na 2070., da neće rezultirati povećanjem onečišćenja zraka, vode ili tla (izvan razdoblja kapitalne izgradnje, gdje je to primjenjivo poduzmu mjere za smanjenje buke) te da su u skladu s nacionalnim i EU zakonodavstvom koje regulira ovu materiju. U vezi s rješavanjem rizika povezanih s načelom „ne nanosi štetu“, svi projekti bit će procijenjeni kako je definirano Uredbom EU-a 2021/241 o uspostavljanju Instrumenta za oporavak i otpornost.

Provđba odabranih projekata će, osim doprinosa ciljevima reforme, pomoći održati gospodarstvo i pružiti potporu opravku koji će uslijediti (CSR 2020/1a), osobito vezano uz postavljanje standarda kako bi oni bili primjereni i ne bi predstavljali dodatni teret za poduzetnike.

Važna poluga cijelokupne reforme je i digitalizacija kao dio sveobuhvatnog koncepta smart turizma. Digitalizacija može omogućiti aktiviranje punog potencijala turizma kroz digitalizaciju poslovnih procesa poduzetnika, razvoj novih inovativnih proizvoda i poslovnih modela ali i povezivanjem u globalne lanci vrijednosti.

Javna uprava ima značajnu ulogu u digitalizaciji kod poduzetnika. Uloga javne uprave je istaknuti jasne koristi koje poduzetnici imaju od digitalizacije, poticanje istraživanja i razvoja, izgradnja mreže dionika izvan turizma koji sudjeluju u lancima vrijednosti s ciljem njihove što uspješnije suradnje, razvoj vještina kod poduzetnika i pružanje daljnje vizije razvoja koja će poduzetnicima omogućiti uporabu novih tehnologija. Tu su planirane aktivnosti vezane uz daljnji razvoj e-government-a, osobito razvoj alata za prikupljanje i analizu podataka, poslovne inteligencije (BI) koja će pomoći poduzetnicima i javnoj upravi u donošenju odluka vezano uz održivo upravljanje destinacijom i turističkim tokovima. Razvoj javnih e-usluga olakšat će komunikaciju s javnom upravom i smanjiti administrativno opterećenje.

Osim toga u okviru ove podkomponente planirana je dodjela bespovratnih sredstava poduzetnicima za razvoj i uspostavu inovativnih digitalnih rješenja. Digitalizacija i razvoj novih inovativnih proizvoda, jedan su od odgovora na problem prekomernog turizma i sezonalnosti, ali i način postizanja više vrijednosti. Od aktivnosti namijenjenih poduzetnicima, predviđene su aktivnosti za podizanje produktivnosti, a time i konkurentnosti, razvoja destinacije te razvoj proširene i virtualne stvarnosti, mobilnih aplikacija, društvenih medija i alata za suradnju.

Osim digitalizacije, važan dio reforme čini razvoj održivog turizma i to u dijelu upravljanja destinacijom, povećanja gospodarske vrijednosti, društvenog i kulturnog utjecaja te utjecaja na okoliš.

U narednom periodu, kroz ovu reformu planiraju se uložiti daljnji napor u osiguravanju pogodne investicijske klime u sektoru turizma.

Provedba

Sve reforme će se provesti poštujući načelo partnerstva, uključivanjem širokog kruga dionika u cjelokupnom turističkom eko sustavu, uključujući poduzetnike, sektorske udruge i predstavnike akademske zajednice.

Ova reforma će se provesti:

- prikupljanjem podataka, njihovom obradom i sustavnim praćenjem,
- izradom analitičkih dokumenata i znanstvenih podloga,
- razvojem alata sustavnog praćenja održivog turizma (kao što su satelitski račun održivog turizma, CROSTO i dr.), i to u sljedećim područjima održivosti: ekonomskoj, okolišnoj, socijalnoj i prostornoj,
- izradom strateških dokumenata,
- donošenjem planiranih propisa,
- operacionalizacijom kroz provedbu projekata koji doprinose oporavku turističkog sektora i usmjeravaju ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju.

Vremenski okviri provedbe zakonodavnih reformi definirani su u kvalitativnim pokazateljima koji čine prilog ovog Plana. Proces provođenje reforme zakonodavnog okvira obuhvaća: Formiranje radne skupine, izradu nacrta prijedloga zakona, provedbu postupaka javnog savjetovanja, usvajanje nacrta prijedloga zakona od strane Vlade te Sabora.

Proces provođenje reforme zakonodavnog okvira obuhvaća: Formiranje radne skupine, izradu nacrta prijedloga zakona, provedbu postupaka javnog savjetovanja, usvajanje nacrta prijedloga zakona od strane Vlade te Sabora. Vremenski okviri provedbe zakonodavnih reformi definirani su u kvalitativnim pokazateljima koji čine prilog ovog Plana.

Operacionalizacija reforme sustava upravljanja turizmom predviđena je i kroz podkomponentu C.2.3. R3-I15 Digitalna tranzicija društva a što uključuje:

- digitalizaciju procesa upravljanja (DMO i DMK⁷⁹) te jačanja kapaciteta javne uprave za provođenje javnih projekata i politika,
- uspostavljanje lanaca vrijednosti u turizmu i diverzifikacija turističke ponude veće dodane vrijednosti,
- nastavak projekta e-turizam⁸⁰ koje će doprinijeti razvoju “business intelligence” sustava u turizmu kako bismo omogućili podršku poduzetnicima u donošenju poslovnih odluka, a javnom sektoru u donošenju odluka u kreiranju javnih politika,
- razvoj aplikativnog rješenja za upravljanje turističkim tokovima u najrazvijenijim destinacijama s ciljem rješavanja pojave prekomjernog turizma,
- što će doprinijeti ostvarenju CSR 2020/2b (povećati pristup digitalnoj infrastrukturi i uslugama).

Osim MINTS-a u provedbi reforme sudjelovat će i Institut za turizam koji će pružiti znanstvenu potporu u provedbi ostalih aktivnosti predviđenih reformom kroz sudjelovanje znanstvenika/stručnjaka. Osim toga, Institut će sudjelovati u izradi znanstvenih podloga za

⁷⁹ DMO- Destinacijske manadžment organizacije i DMK- destinacijske menadžment kompanije

⁸⁰ <https://mint.gov.hr/izdvojeno-78/turizam/hrvatski-digitalni-turizam-e-turizam/12060>

kreiranje politika održivog razvoja turizma, izradi satelitskih računa održivog turizma Republike Hrvatske, regionalnih i destinacijskih satelitskih računa održivog turizma, studije izvedivosti za izradu satelitskih računa te prikupljanju potrebnih podataka.

Institut za turizam jedini je javni znanstveni institut u Hrvatskoj (čiji je osnivač Republika Hrvatska te koji je ujedno financiran iz Državnog proračuna) specijaliziran za istraživanje i savjetodavne usluge u turizmu, provedbu razvojnih, primjenjenih i drugih znanstvenih i stručnih istraživanja. Uslijed integriranog pristupa praćenju i razvoju turizma, Institut je okupio multidisciplinarni tim stručnjaka koji posjeduju znanja za razvoj i provedbu projekta izrade satelitskog računa održivog turizma odnosno stručnjake iz područja ekonomike turizma, uključujući praćenje turističke aktivnosti na makro, sektorskoj i mikro razini, ali i stručnjake za praćenje održivosti turizma. U dosadašnjem je razvoju Institut za turizam višestruko potvrdio takvu znanstveno-stručnu orijentaciju kroz izradu satelitskog računa turizma Hrvatske, pri tom sagledavajući izravne i neizravne učinke turizma na gospodarstvo, razradu metodološkog okvira regionalnih satelitskih računa, ali i razvoj Hrvatskog opservatorija održivog razvoja turizma (CROSTO) kao jednog od dvadesetak takvih opservatorija u svijetu koji djeluju kao članovi međunarodne mreže INSTO (eng. International Network of Sustainable Tourism Observatories), koju je osnovala Svjetska turistička organizacija (UNWTO).

Nositelj provedbe	MINTS
Ciljna skupina	Svi dionici turističkog eko sustava, uključujući građane i turiste
Procijenjeni trošak	10.000.000 kn
Razdoblje provedbe	2/2020.-6/2026.

(b) Investicije

C1.6. R1-I1 Regionalna diverzifikacija i specijalizacija hrvatskog turizma kroz ulaganja u razvoj turističkih proizvoda visoke dodane vrijednosti

Izazov

Turistički trendovi pokazuju da je 60% potrošača zabrinuto zbog klimatskih promjena pa se stav putnika prema odredištima mijenja, kao i njihovi zahtjevi za zelenim i održivim smještajnim objektima, prijevoznim sredstvima, kao i ostalom ponudom.

S obzirom na navedeno, a i na promjene turističke potražnje koje proizlaze iz krize uzrokovane pandemijom COVID-19, potrošači sve više traže nove oblike turizma u prirodi, posebno u još neotkrivenim i ruralnim krajevima. Te vrste destinacija u Hrvatskoj još uvijek nisu dovoljno turistički valorizirane te iako postoji turistička potražnja, prirodne ljepote i atrakcije nemaju dovoljno razvijenu turističku infrastrukturu, kao ni proizvode i usluge potrebne za razvoj dugoročno održive turističke ponude - ni u smislu ekonomske održivosti, kao niti okolišne održivosti.

Postojeća javna turistička infrastruktura u Hrvatskoj nije energetski učinkovita, nedovoljno se koriste obnovljivi izvori energije što je prepreka za održivo poslovanje.

U turistički najrazvijenijim područjima nedovoljno je iskorišten kapacitet postojeće turističke infrastrukture na razini godine zbog izražene sezonalnosti. Naime, hrvatski turizam karakterizira prevelika ovisnost o proizvodu "sunce i more", što ima za posljedicu visoku sezonalnost turističkog privređivanja. U ljetnim mjesecima primjetan je izrazit pritisak turističkih dolazaka na

uski obalni pojas pri čemu se javljaju i sve veće gužve u turističkim destinacijama. Istodobno, ponuda ruralnog, eko, zdravstvenog, sportsko-rekreacijskog te drugih sličnih posebnih oblika turizma je nedostatna.

U zadnjih nekoliko godina ulagalo se u javnu turističku infrastrukturu, kako kroz sredstva EFRR u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, tako i sredstvima Fonda za razvoj turizma i Državnog proračuna, ali ta ulaganja nisu bila dovoljna.

S obzirom na činjenicu da će pandemija COVID-19 nesumnjivo ostaviti dubok trag na strukturu putovanja i turističku industriju kako u svijetu, tako i u Hrvatskoj, nužna su daljnja ulaganja u javnu turističku infrastrukturu koja će odgovoriti na nove trendove u turističkoj potražnji, posebno u području aktivnog, zelenog i ruralnog turizma.

Cilj

Cilj ove investicije je:

- oporavak i otpornost turističkog sektora kroz provedbu već pripremljenih javnih ulaganja u povećanje atraktivnosti slabije razvijenih turističkih destinacija čime će se doprinijeti i smanjenju prekomjernog turizma u najrazvijenijim turističkim područjima te podizanja kvalitete destinacije i omogućavanja produžetka sezona, kao i 'raspršivanja' prevelike koncentracije turista,
 - poticanje održivih oblika turizma,
 - razvoj i/ili prilagodba javne turističke infrastrukture u skladu sa EU standardima zaštite okoliša koja doprinosi i zelenoj tranziciji turističkih proizvoda.
-

Opis

Ovom investicijom, utemeljenom na strateškim smjernicama, poticat će se održivo upravljanje i poslovanje, povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije u okviru postojećih objekata javne turističke infrastrukture na teritoriju cijele Hrvatske, uključujući i turistički najrazvijenije destinacije, s ciljem održivog razvoja turističkih destinacija i povećanja učinkovitosti korištenja resursa te stvaranja održivih turističkih proizvoda koji mogu generirati višu dodanu vrijednost.

Hrvatska je prostornim preduvjetima, bogata raznolikostima koje stvaraju idealne preduvjete za specijalizaciju turističkih proizvoda istovremeno omogućavajući diverzifikaciju. Ispravnom valorizacijom kulturne i prirodne baštine, potrebno je usmjeriti ulaganja na stvaranje specijaliziranih proizvoda, npr. etno, kulturni turizam i sl., koji će doprinijeti diverzifikaciji, odmaku od koncepta sunce i more te stvaranju proizvoda koji mogu optimalno iskoristiti resurse a time i ostvariti višu dodanu vrijednost.

Proizvodi više dodane vrijednosti moraju zadovoljavati današnje potrebe lokalne zajednice i turista, ali ne smiju ugrožavati prilike da buduće generacije to mogu učiniti na isti način, što je preduvjet održivosti turizma.

Kroz transformacijske projekte i dodjelu bespovratnih sredstava omogućit će razvoj javne turističke infrastrukture što će potaknuti stvaranje učinkovitog i održivog eko sustava za poduzetnike.

Ulaganje u javnu turističku infrastrukturu koja 'raspršuje' pritiske na određene lokacije u određenim periodima te istovremeno smanjuje utjecaje na okoliš tijekom vrhunca turističke

sezone rezultiralo bi učinkovitijim korištenjem prirodnih resursa i omogućila održivije sustave prijevoza, proizvodnje/potrošnje energije te upravljanje otpadom i vodom.

U turistički slabije razvijenim područjima, u okviru ove investicije, planiraju se ulaganja i u javnu turističku infrastrukturu, izgradnju i prilagodbu, koja će doprinijeti povećanju atraktivnosti destinacija za koje već postoji potražnja turista, posebno ruralna područja s potencijalom za razvoj ruralnog, zelenog, zdravstvenog, sportsko-rekreacijskog te drugih sličnih posebnih oblika turizma. Navedena ulaganja u turistički slabije razvijena turistička područja potaknut će gospodarski oporavak kao i zapošljavanje lokalnog stanovništva što će u konačnici pozitivno utjecati i na smanjenje regionalnih neujednačenosti te demografsku revitalizaciju.

S druge strane, ulaganjem u prilagodbu postojeće javne turističke infrastrukture u područjima s višim turističkim indeksom, s ciljem povećanja njezine kvalitete, smanjit će se broj smještajnih kapaciteta, a time i broj turista u jednom trenutku.

Ovom će se investicijom omogućiti razvoj novih turističkih proizvoda visoke dodane vrijednosti u slabije razvijenim turističkim područjima. Povećanjem atraktivnosti slabije razvijenih turističkih destinacija, posebno u zaleđu Jadranske Hrvatske, doprinijet će se i smanjenju opterećenja obalnih područja s istaknutim problemom preopterećenosti u određenom dijelu ljetne sezone.

Ulaganja se odnose na projekte javne turističke infrastrukture kao što su posjetiteljski centri, interpretacijski centri prirodne i kulturne baštine, kupališta i terme, kongresni centri, uključujući i smještajne kapacitete i popratne sadržaje, tematske staze (ciklo, pješačke i planinarske staze, vinske rute i sl.) sportsko-rekreacijske centre i zone aktivnog turizma te ostala javna turistička infrastruktura definirana podzakonskim aktima MINTS-a.

Ulaganja u sklopu ove investicije odnose se na sadržaje i atrakcije neophodne za razvoj održivih turističkih proizvoda kao što su:

Wellness turizam - čija ponuda u Hrvatskoj danas obuhvaća kompleksan skup pružatelja usluga wellnessa, lječilišnog i medicinskog turizma i oporavka od COVID-a. Ponuda podrazumijeva korištenje prirodnih sastojaka u tretmanima i prehrani, preko korištenja prirodnih materijala, svjetla ili ventilacije u uređenju prostora do okolišno odgovornog upravljanja prostorom, energijom, vodom i otpadom.

Razvoj ekoturizma koji pridonosi znatnom smanjenju negativnog utjecaja turizma na okoliš te dodatno razvija svijest o potrebi prilagodbe klimatskim promjenama i zaštiti resursa te usvajanja zelenih koncepta. Može obuhvaćati razvoj ponude kao što su promatranje ptica (bird-watching), promatranje (gledanje, ali i slušanje) raznih vrsta životinja (wildlife watching / viewing) (npr. dupini, leptiri, ribe), razne vrste „pustolovnog“ turizma (adventure) ili boravka na otvorenom (outdoor), uključujući šetnju, bicikliranje, planinarenje, trekking, kajakarenje, ronjenje i nautički turizam, gdje promatranje prirode nije u fokusu, ali je ključni element doživljaja, uz neku od fizičkih aktivnosti te razne vrste turizma u ruralnom području gdje su tradicijski poljoprivredni i okolni prirodni krajobraz ključni elementi doživljaja, kao npr. uređenje tematskih puteva i ruta, vinskih cesta i sl.

Kongresni turizam također može značajno doprinijeti proširenju turističke ponude i produljenju turističke sezone. Organizaciju i održavanje kongresa, konferencija, seminara, stručnih skupova, team building-a i sličnih poslovnih aktivnosti potražuju brojne strane i domaće tvrtke, a najčešće se odvijaju prije ili nakon ljetne turističke sezone. Jedan od preduvjeta za organizaciju navedenih aktivnosti su i odgovarajući prostori opremljeni suvremenim tehnologijama koje zahtjeva

današnje poslovanje. Razvoj kongresnog turizma ujedno je izvrstan način promocije određene destinacije, s obzirom na različite mogućnosti povezivanja s drugim turističkim sadržajima.

Poboljšanjem sportsko-rekreacijskih sadržaja, odnosno sportsko-rekreacijskih centara i zona aktivnog turizma potaknuo bi se razvoj sportsko-rekreacijskog turizma kroz unaprjeđenje ponude za goste čiji motiv dolaska nije samo „sunce i more“ već aktivni turizam, a za koje je potrebno podići kvalitetu ponude turističke destinacije s ciljem produljenja sezone i proširenja ponude dodatnih sadržaja. Isto tako, kroz ulaganja u sportsko-rekreacijske centre i zone aktivnog turizma te kampove za pripreme sportaša potaknuo bi se dolazak vrhunskih sportskih ekipa na pripreme izvan sezone, a posebno u zimskom periodu te time smanjila sezonalnost. Ponuda sportsko-rekreacijskih sadržaja pojavljuje se kao jedan od značajnih motiva za boravak u određenoj destinaciji. Tomas - istraživanje stavova i potrošnje turista u Hrvatskoj tijekom ljeta 2017. godine pokazuje kako je 20% ispitanika navelo bavljenje sportom i rekreacijom kao motivaciju dolaska, dok istovremeno iskazuju najmanje zadovoljstvo tzv. 'programom za loše vrijeme', uključujući i ponudu sportskih sadržaja.

Navedena ulaganja posebno će doprinijeti teritorijalnoj i socijalnoj koheziji i to na cijelom teritoriju Hrvatske te zelenoj tranziciji. Investicija je dio sveobuhvatne reforme kojom se u srednjoročnom razdoblju želi razviti cjelogodišnji turizam, suočiti se s izazovima izrazite sezonalnosti kao i prekomjernog turizma u turistički najrazvijenijim destinacijama te razviti kontinentalni turizam, a sve kroz regionalnu diverzifikaciju i specijalizaciju turističke ponude.

Provedba

Pozivi u okviru ove investicije temeljit će se na analizi scenarija pripremljenoj u sklopu procesa izrade Strategije a koja će kvalificirano obrazložiti dugoročne potrebe i razvojne potencijale u funkciji ostvarenja vizije održivog turističkog razvoja.

Ulaganja u okviru ove investicije ovisit će o indeksu turističke razvijenosti Hrvatske na način da će se primarno ulagati u slabije razvijena turistička područja izvan glavnih turističkih i obalnih područja, i to za razvoj te zelenu i digitalnu tranziciju javne turističke infrastrukture izvan glavnih turističkih i obalnih područja, i to za razvoj te zelenu i digitalnu tranziciju javne turističke infrastrukture. Na taj način će se upravljati pojačanom turističkim potražnjom u područjima u kojim nema odgovarajuće javne turističke infrastrukture. Na područjima s najvišim indeksom turističke razvijenosti na kojima se događa prekomjerni turizam u ljetnim mjesecima ulaganja će se usmjeriti u zelenu i digitalnu tranziciju postojeću javne turističke infrastrukture koja može podići kvalitetu, smanjiti utjecaj na okoliš te doprinijeti održivom upravljanju destinacijom i smanjenju prekomjernog turizma.

Pozivi za ovu investiciju će definirati kako se načela održivog razvoja trebaju integrirati u svaki projekt koji se financira u okviru navedenih mjera. Prijavitelji će trebati pokazati ne samo kako će u najvećoj mogućoj mjeri ublažiti bilo kakve negativne ekološke učinke koji se mogu povezati s projektom već i na koji način će doprinijeti pozitivnim učincima tijekom provedbe projekta. Programi će uključivati kontrolni popis koji će biti u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 2020/852.

Kriterij za odabir projekata bit će i doprinos zelenoj tranziciji, u skladu s NRS, Zelenim planom za Europu, indikatorima održivosti definiranim u studiji izvedivosti za izradu Zelenog satelitskog računa i smjernicama za izradu Strategije razvoja održivog turizma do 2030.

Operacionalizacija investicije R1-I1 obuhvatit će provođenje sljedećih aktivnosti:

-
- priprema poziva i utvrđivanje kriterija dodjele potpore,
 - priprema programa potpora,
 - objava poziva,
 - ugovaranje i provedba projekata.

U okviru ove investicije predviđeni su pozivi za dodjelu bespovratnih sredstava za prilagodbu i unaprjeđenje javne turističke infrastrukture s ciljem razvoja posebnih oblika turizma, ukupne vrijednosti 930.000.000 kn.

Ulaganja u okviru ovih poziva će se u prvom redu odnositi na:

- povećanje energetske učinkovitosti turističke infrastrukture,
- povećanje udjela obnovljivih izvora energije u postojećim objektima javne turističke infrastrukture na teritoriju cijele Hrvatske, uključujući i turistički najrazvijenije destinacije,
- promociju i stvaranje novih poslovnih planova na principu kružne ekonomije te u skladu s principima kružne ekonomije,

čime će doprinijeti ostvarenju CSR 2019/3a (usmjeriti investicijsku politiku na energetsku učinkovitost, obnovljive izvore energije, vodeći računa o regionalnim razlikama).

Isto tako, pri odabiru projekata za financiranje, vodit će se računa o CSR 2020/3c (dati prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja za potporu oporavku gospodarstva i usmjeriti ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju).

U slabo razvijenim turističkim destinacijama ulaganja u okviru ove investicije će se s ciljem zelene i digitalne tranzicije, uz povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u okviru postojećih objekata javne turističke infrastrukture usmjeriti i na:

- ulaganja u javnu turističku infrastrukturu s ciljem održivog upravljanja područjima mreže Natura 2000, pozornice, plutajući molovi, kupališta, gazišta za vodu i dr.,
- ulaganja u biciklističku infrastrukturu,
- ulaganja u zaštitu, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga kao što su posjetiteljski centri, informativni centri i slični objekti za dobrodošlicu, pješačke staze, šetnice, staze za učenje, lječilišta i terme, sportsko rekreativski sadržaji i zone aktivnog turizma, skloništa i osmatračnice, biciklističke i skijaške staze i dr.,
- ulaganja u zaštitu, razvoj i promicanje prirodne baštine i ekoturizma izvan područja mreže Natura 2000.

U okviru ove investicije u projektima javne turističke infrastrukture u turistički slabije razvijenim područjima poticat će se korištenje suvremene tehnologije i uvođenje digitalnih alata (kao što je npr. virtualna i proširena stvarnost i dr.), kao i promotivne i edukativne aktivnosti povezane s novo razvijenom turističkom ponudom.

U vezi s rješavanjem rizika povezanih s načelom DNSH za ovu investiciju, kako je opisano Uredbom EU-a 2021/241 o uspostavljanju Instrumenta za oporavak i otpornost, planirano je sljedeće:

- sva ulaganja u ovim pozivima doprinosit će bar jednom od ciljeva Uredbe (EU) 2020/852 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 - s najmanje 50% ukupnih ulaganja usmjerenih na ublažavanje ili prilagodbu klimatskim promjenama. Zahtjev za

dokazivanjem da projekti podržavaju jedan ili više ciljeva Uredbe bit će jedan od kriterija pri odabiru ulaganja. U vezi s rješavanjem rizika povezanih s načelom „ne nanosi štetu“, svi projekti bit će procijenjeni kako je definirano Uredbom EU-a 2021/241 o uspostavljanju Instrumenta za oporavak i otpornost i

- primjena digitalnih rješenja, poput primjerice: poboljšanja dostupnosti informacija o sustavima javnog prijevoza za turiste, praćenja najma/uporabe bicikala, korištenja senzora za prepoznavanje područja curenja vode itd., bit će dodatno vrednovano pri odabiru ulaganja.

S ciljem ublažavanja klimatskih promjena, ova investicija, bit će usmjerena na povećanje energetske učinkovitosti/povećanje upotrebe obnovljivih izvora energije turističke infrastrukture i druge aktivnosti ublažavanja klimatskih promjena poput održivih turističkih proizvoda. Minimalni zahtjev za sva potencijalna ulaganja je da se moraju provjeriti kako ne bi dovela do značajnog povećanja emisija stakleničkih plinova.

Uvjet za obnovu zgrada postojeće javne turističke infrastrukture bit će postizanje standarda srednje ili dubinske renovacije, s minimalno 30% ušteda energije i/ili stakleničkih plinova u odnosu na ex-ante procjenu, dok će se prilikom gradnje novih zgrada javne turističke infrastrukture poštivati standard za zgrade gotovo nulte energije (nZEB).

S ciljem prilagodbe na klimatske promjene, klimatski rizici koji bi mogli biti relevantni za svako ulaganje u okviru ove aktivnosti utvrđeni su u Nacionalnoj strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Hrvatskoj za razdoblje do 2040. u odnosu na 2070., procijenit će se za svako ulaganje, uzimajući u obzir lokalne klimatske uvjete kao i klimatske projekcije (posebno tamo gdje se izrađuju lokalni ili regionalni planovi). Kriterij za odabir projekata u okviru ove investicije bit će jesu li identificirane i integrirane intervencije koje mogu smanjiti klimatske utjecaje, kako bi se izbjegli negativni izravni i primarni neizravni učinci mjere tijekom njenog životnog ciklusa na ovaj okolišni cilj. Minimalni uvjet za sva potencijalna ulaganja jest da se moraju provjeriti kako ne bi dovela do povećanih nepovoljnih utjecaja klimatskih promjena na prirodu ili ljude.

S ciljem zaštite vodnih resursa za projekte gradnje i intervencija u okolišu, potrebno je u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša, ishoditi i dostaviti odgovarajuće rješenje (rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš/rješenje nadležnog tijela kojim utvrđuje da za zahvat nije potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš) odnosno mišljenje nadležnog tijela da za zahvat nije potrebno provesti postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, ako je primjenjivo.

U slučaju investicijskih projekata za koje proveden postupak ocjene o potrebi procjene i/ili procjene utjecaja zahvata na okoliš, potrebno je ishoditi Mišljenje nadležnog tijela (Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja) o ocjeni usklađenosti projekta (zahvata) sa zahtjevima Direktive 2011/92/EU o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekta na okoliš.

S ciljem smanjenja otpada i prijelaza na kružno gospodarstvo jedan od kriterija za odabir projekata kapitalnih radova/obnove zgrada/novogradnje unutar ove investicije bit će dokaz osiguranja da je neopasni građevinski otpad i otpad od rušenja nastao na gradilištu pripremljen za ponovnu uporabu, recikliranje i uporabu drugog materijala, uključujući postupke zatrpanjavanja otpadom koji zamjenjuje druge materijale, u skladu s hijerarhijom otpada i EU protokolom za gospodarenje građevinskim otpadom i rušenjem te da građevinski dijelovi i materijali koji se koriste u obnovi zgrade ne sadrže azbest niti opasne tvari (popis tvari za koje je potrebno

odobrenje iz Priloga XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006). Jedan od kriterija za ulaganja podržana mjerom bit će zahtijevanje od gospodarskih subjekata koji izvode kapitalne radove / obnovu zgrade / novogradnju kako bi osigurali da najmanje 70% (težinski) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (isključujući prirodno nastali) materijal naveden u kategoriji 17 05 04 na Europskom popisu otpada utvrđenom Odlukom 2000/532/EZ) stvoren na gradilištu bit će pripremljen za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugog materijala, uključujući postupke zatrpanjivanja otpadom u zamjenu ostali materijali, u skladu s hijerarhijom otpada i EU protokolom za gospodarenje građevinskim otpadom i rušenjem.

Minimalni zahtjev za sva potencijalna ulaganja jest da se moraju provjeriti kako ne bi dovela do značajnih novih tokova otpada koji se ne koriste ponovno ili recikliraju.

Isto tako svi projekti u okviru ove investicije ne smiju dovesti do značajnog povećanja emisija onečišćujućih tvari u zrak, vodu ili zemlju (smanjenje emisije buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova), i s tim ciljem bit će potrebno planirati i provesti mjere ublažavanja kako bi se osiguralo da nema značajnih negativnih učinaka.

Povezano sa zaštitom i obnovom biološke raznolikosti i ekosustava, za područja / operacije smještene u ili u blizini, te koja će vjerojatno utjecati na područja osjetljiva na biološku raznolikost (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, UNESCO-ve svjetske baštine i ključna područja biološke raznolikosti (KBA), kao i druga zaštićena područja), mjera će zahtijevati da je provedena odgovarajuća procjena u skladu s odredbama Strategije biološke raznolikosti EU-a (COM (2011) 244), Pticama (2009/147/EC) i člankom 6. stavkom 3. Direktive o staništima (92/43/EEC) Direktive - temeljene na ciljevima očuvanja zaštićenog područja. Ulaganja koja bi zahtijevala primjenu članka 6. stavka 4. Direktive o staništima neće biti podržana.

Za takva mjesta / operacije, mjera će zahtijevati sljedeće:

- da postoji plan upravljanja biološkom raznolikošću na razini lokacije koji se provodi u skladu s IFC-ovim Standardom uspješnosti 6: Očuvanje biološke raznolikosti i održivo upravljanje živim prirodnim resursima;
- sve potrebne mjere ublažavanja postoje kako bi se smanjili utjecaji na vrste i staništa; i
- da postoji i primjenjuje se robustan, prikladno dizajniran i dugoročan program praćenja i ocjene biološke raznolikosti.

Za sva potencijalno pogodjena područja Natura 2000, prije provođenja odgovarajuće procjene u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive o staništima, treba osigurati da se ciljevi očuvanja specifični za područje utvrde ili revidiraju u skladu sa zakonskim zahtjevima. Ako je procjena već provedena, ali nije u skladu s Direktivom o staništima (92/43/EZ), ponovit će se dio biološke raznolikosti / ekosustava procjene utjecaja na okoliš ili procjena utjecaja na ekološku mrežu (ovisno o tome koja je procedura bila provedena). Ako predložene mjere ublažavanja ne mogu smanjiti utjecaje na biološku raznolikost / ekosustave, ulaganje će biti obustavljeno.

Projekti koji će se financirati u okviru ove investicije uključivat će obavezu implementacije načela održivog razvoja. Prijavitelji će trebati dokazati ne samo kako će u najvećoj mogućoj mjeri ublažiti bilo kakve negativne ekološke učinke koji se mogu povezati s projektom već i na koji način će doprinijeti pozitivnim učincima tijekom provedbe projekta.

Ulaganja u javnu turističku infrastrukturu trebaju biti primjer izvrsnosti održivog dizajna, kao i održivih tehnoloških rješenja (permakultura, zelena gradnja i arhitektura, energetska učinkovitost, OIE, eko sanitarije i sl.) kako bi se ostvario dvostruki cilj: prevencija onečišćenja

okoliša i promocija održivih praksi u graditeljstvu. Ta rješenja su posebno pogodna za potrebe posjetiteljske infrastrukture u udaljenijim područjima koja nemaju osiguran priključak na mreže komunalne infrastrukture te se ponekad nalaze unutar ili u blizini zaštićenih područja prirodne ili kulturne baštine.

Investicija će obuhvaćati ulaganja u javnu turističku infrastrukturu te u opremu i s njome u vezi edukaciju osoblja, a sukladno pravilima za državne potpore za javnu infrastrukturu koja većinu svojih prihoda ostvaruje iz javnih izvora, u okviru kojih će se voditi računa o ograničenju prihoda od ekonomskih aktivnosti. Za aktivnosti u okviru projekata koji će se podržati u ovoj investiciji, a koje se mogu smatrati ekonomskim aktivnostima, dodjeljivat će se potpore u skladu s člancima 14, 36, 38, 41, 42, 53, 55, 56 Uredbe 651/2014. GBER.

Usklađivanjima javnih poziva i dokazima koji će se tražiti od prijavitelja onemogućiće dvostruko financiranje aktivnosti iz komplementarnih podkomponenti Plana.

Prijavitelji: JLP(R)S, trgovačka društva u državnom vlasništvu ili JLP(R)S, pravne osobe u konzorciju JPP, korisnici koncesija, turističke zajednice i druge pravne osobe u javnom vlasništvu koje upravljaju turističkom infrastrukturom ili sportsko-rekreacijskim centrima i zonama aktivnog turizma ako imaju pravo građenja.

Partneri: turističke zajednice ako nisu prijavitelji, udruge i druge pravne osobe koje nisu poduzeća povezane sa sektorom turizma i sporta i dr.

Prema potrebi MINTS će angažirati vanjske stručnjake u procesu izrade poziva, u procesu vrednovanja kao evaluatore, stručnjake za podršku u vrednovanju projektnih prijedloga u području graditeljstva, zaštite okoliša, pitanja državnih potpora, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije i sl.

Nositelj provedbe	MINTS
Ciljna skupina	JLP(R)S, trgovačka društva u državnom vlasništvu ili JLP(R)S, pravne osobe u konzorciju JPP, korisnici koncesija, turističke zajednice i druge pravne osobe javnog vlasništva koje upravljaju turističkom infrastrukturom ili sportsko-rekreacijskim centrima u zonama aktivnog turizma ako imaju pravo građenja, udruge i druge pravne osobe koje nisu poduzeća povezane sa sektorom turizma i sporta
Procijenjeni trošak	930.000.000 kn
Razdoblje provedbe	2/2020. - 6/2026.

C1.6. R1-I2 Jačanje održivosti te poticanje zelene i digitalne tranzicije poduzetnika u sektoru turizma

Izazov

Turistički sektor je zbog pandemije COVID-19 doživio niz negativnih posljedica, od urušavanja potražnje potrošača, niskih novčanih rezervi i nedostatka pristupa fleksibilnim kreditnim linijama što je natjeralo mnoge poduzetnike, posebno hotelijere na zaustavljanje daljnjih ulaganja, na prestanak obavljanja djelatnosti ili smanjivanje broja radnika.

Produktivnost rada u hrvatskom turizmu je niska zbog nedovoljnog korištenja digitalnih tehnologija i suvremenih alata, nedostatnih vještina, uključujući i digitalne, te relativno visoke cijene rada u sektoru turizma zbog nedovoljnog broja radne snage, naročito u ljetnim mjesecima

kad je prisutan najveći broj turista. Visoki troškovi poslovanja u sektoru turizma proizlaze iz visokih fiksnih troškova uzrokovanih energetskom neučinkovitošću infrastrukture, visokih troškova rada uzrokovanih nedovoljnim brojem kvalitetne radne snage, a pojavom pandemije nameću se dodatni troškovi podizanja zdravstvenih i sanitarnih uvjeta poslovanja. Jedan od izazova je prilagodba turističke ponude u turizmu i ugostiteljstvu na promjenu turističke potražnje.

Jedan od primjera nedovoljne prilagodbe je nedovoljna kvaliteta smještajnih kapaciteta pogotovo malih iznajmljivača koji ne prate trend transformacije u obiteljske i specijalizirane vrste malih hotela koji pružaju veću razinu kvalitete smještaja, ali i lakše implementacije zelenih rješenja i digitalne tehnologije.

Neprilagođena turistička ponuda odražava se i u nedostatku kvalitetnih sadržaja koji bi omogućili produljenje sezone te umanjili prekomjerni turizam. Turizam koji počiva na konceptu „sunce i more“ usko je povezan i uz prekomjerni turizam, sezonalnost te nedovoljno usmjerjenje poduzetnika na zelenu tranziciju i uvođenje koncepta kružnog gospodarstva i to u svim aspektima turističkog ekosustava (strateškom, upravljačkom, resursnom, infrastrukturnom, prijevoznom, komunalnom te provedbi zelenih praksi u destinacijama i privatnom sektoru tj. kod poduzetnika i ostalih pružatelja turističkih usluga).

Turistički sektor suočen je i s nedovoljnom suradnjom i umrežavanjem dionika u turističkom sektoru. Pored toga njihovo nedovoljno vertikalno povezivanje po načelima kružnog gospodarstva onemogućuje proizvode više dodane vrijednosti u svim karikama lanca vrijednosti turizma.

Uz navedeno, u Hrvatskoj nije dovoljno iskorišten potencijal istraživanja, razvoja i inovacija za rješavanje izazova s kojima se turizam suočava, bilo da se radi o razvoju novih turističkih proizvoda i usluga, razvoju turističke infrastrukture ili rješavanja izazova poput sigurnosti putovanja i boravka u destinaciji. Također nije dovoljno iskorišten potencijal inovacija u podršci jačanja povezanosti dionika u cijelokupnom lancu vrijednosti turizma, uključujući i povezane proizvodne i uslužne djelatnosti.

Cilj

Cilj ove investicije je doprinijeti razvoju održivog turizma kroz zelenu i digitalnu tranziciju održivosti poslovanja poduzetnika u turizmu i ugostiteljstvu a osobito:

- razvoj turističkih proizvoda prihvativih za okoliš i učinkovitost resursa posebice onih u turistički slabije razvijenim područjima putem povezivanja poduzetnika u lancu vrijednosti turizma,
- provedbu zelenih projekata usklađenih s Uredbom (EU) 2020/852 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 – npr. povećanje energetske učinkovitosti, korištenje obnovljivih izvora i kružnog gospodarstva,
- uvođenje inovacija i digitalnih tehnologija u turističku infrastrukturu i proizvode.

Uz navedeno cilj ove investicije je potaknuti socijalnu održivost turizma kroz poticanje privatnih ulaganja koja će doprinijeti rastu kvalitetnih radnih mesta u lokalnim zajednicama.

Opis

Ovom se investicijom, utemeljenom na strateškim smjernicama, planira doprinijeti održivosti turizma i potaknuti oporavak i otpornost poduzetnika u cjelokupnom lancu vrijednosti turizma, uključujući i povezane djelatnosti. Ulaganja će se usmjeravati u razvoj inovativnih turističkih proizvoda i usluga visoke dodane vrijednosti, u zelenu tranziciju poduzetnika, osiguravajući usklađenost projekata s jednim ili više ciljeva ciljeva Uredbe (EU) 2020/852 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088, kako slijedi: (a) ublažavanje klimatskih promjena; (b) prilagodba klimatskim promjenama; (c) održiva uporaba i zaštita voda i morskih resursa; (d) prijelaz na kružno gospodarstvo; (e) sprječavanje i suzbijanje onečišćenja okoliša; (f) zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava. Također, ulaganja će se usmjeriti u digitalnu tranziciju poduzetnika u turizmu i ugostiteljstvu te cjelokupnom lancu vrijednosti turizma, posebno kod malih i srednjih poduzetnika s ciljem povećanja produktivnosti njihovih poduzeća, boljeg pozicioniranja na turističkom tržištu, fokusirajući se i na aspekt sigurnosti putovanja i korištenja turističkih i povezanih usluga.

Kroz ovu investiciju doprinosi se boljem korištenju potencijala inovacija za jačanje oporavka i otpornosti turizma kroz poticanje suradnje i umrežavanje dionika u cjelokupnom lancu vrijednosti turizma. U kontekstu uvođenja kulture inovacija te istraživanja i razvoja u sektoru turizma, prije svega se želi potaknuti poduzeća u sektoru turizma i ugostiteljstva da se povežu sa znanstvenom zajednicom i istraživačkim centrima kako bi kroz zajedničku suradnju unaprijedili sektor turizma. Također, poticat će se i uvođenje inovacija kroz razvoj novih turističkih proizvoda, ali i pametnih i inovativnih rješenja za suočavanje sa suvremenim izazovima turizma vezanim uz okolišnu, ali i socijalnu i gospodarsku održivost, kako na obali tako i u unutrašnjosti, posebno s izazovima povezanim sa zaštitom okoliša.

Digitalizacija će turističkom sektoru omogućiti brz odgovor na nove trendove i očekivanja potrošača i pružiti odgovarajuće analitičke alate za predviđanje, planiranje i upravljanje turističkim tokovima. Digitalnom tranzicijom hrvatskog turizma osigurat će se novi načini upravljanja putovanjima, nove mogućnosti u promociji turističkih proizvoda, kao i učinkovitija uporaba oskudnih resursa.

S obzirom na važnost očuvanja prirodnih resursa, uključujući i more, kroz smanjenje stvaranja otpada koje uzrokuju turistička poduzeća i posjetitelji na najmanju moguću razinu, u okviru ove investicije predviđena su i ulaganja u nautički turizam s ciljem njegove zelene i digitalne tranzicije.

Provedba

Pozivi u okviru ove investicije temeljiti će se na analizi scenarija pripremljenoj u sklopu procesa izrade Strategije a koja će obrazložiti dugoročne potrebe i razvojne potencijale u funkciji ostvarenja vizije održivog turističkog razvoja.

Ulaganja u okviru ove investicije ovisit će o indeksu turističke razvijenosti Hrvatske na način da će se primarno ulagati u slabije razvijena turistička područja. Na taj način će se odgovoriti na potrebu umrežavanja poduzetnika u lancu vrijednosti turizma, razvoj turističkih proizvoda prihvatljivih za okoliš i učinkovitost resursa, povećanje energetske učinkovitosti, korištenje obnovljivih izvora i kružnog gospodarstva, ubrzavajući zelenu tranziciju i uvođenje inovacija i digitalnih tehnologija.

Sva ulaganja unutar ove investicije doprinijet će ostvarenju CSR 2020/1a (poduzeti sve potrebne mjere i učinkovito odgovoriti na pandemiju, održati gospodarstvo i pružiti potporu oporavku koji će uslijediti).

Isto tako, pri odabiru projekata za financiranje, vodit će se računa CSR 2020/3c (dati prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja za potporu oporavku gospodarstva i usmjeriti ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju).

Projekti koji će se financirati u okviru ove investicije uključivat će obavezu uključivanja načela održivog razvoja. Tijekom dalnjeg dizajniranja mjere, odnosno pripreme poziva za projekte, dat će se dodatni kriteriji za odabir projekata koji osiguravaju njezinu usklađenost s ciljevima Uredbe (EU) 2020/852 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088. U vezi s rješavanjem rizika povezanih s načelom „ne nanosi štetu“, svi projekti bit će procijenjeni kako je definirano Uredbom EU-a 2021/241 o uspostavljanju Instrumenta za oporavak i otpornost.

Kriterij za odabir projekata bit će i doprinos zelenoj tranziciji, u skladu s NRS, Zelenim planom za Europu, indikatorima održivosti definiranim u studiji izvedivosti za izradu Zelenog satelitskog računa i smjernicama za izradu Strategije razvoja održivog turizma do 2030.

S ciljem očuvanja bioraznolikosti, a u skladu s Direktivom o staništima (92/43/EZ) i Direktivom o pticama (2009/147/EZ) uspostavljena je ekološka mreža Natura 2000, a isto tako i obveza praćenja vrsta i stanišnih tipova sukladno članku 11. Direktive o staništima. Stoga će se u javnim pozivima uzeti u obzir usklađenost projekta s ovim direktivama i Natura 2000. Za kapitalna ulaganja provest će se obvezna procjena utjecaja projekta na okoliš i ekološku mrežu ako se smatra zakonskim potrebnim postupak probira. Ako je EIA već provedena, ali nije u skladu s Direktivom o staništima (92/43/EZ), dio bioraznolikosti / ekosustava procjene utjecaja na okoliš ili cijela procjena ekološke mreže ponovit će se (ovisno o postupku provodi). Ako predložene mjere ublažavanja ne mogu smanjiti utjecaje na biološku raznolikost / ekosustave, ulaganje će biti obustavljeno.

Operacionalizacija ulaganja R1-I2 obuhvatit će provođenje sljedećih aktivnosti:

- priprema poziva i utvrđivanje kriterija dodjele potpore,
- priprema programa potpora,
- objava poziva,
- ugovaranje i provedba projekata.

U okviru ove investicije, predviđeni su sljedeći pozivi:

(i) Pozivi za dodjelu bespovratnih sredstava za razvoj turističkih proizvoda prihvatljivih za okoliš, učinkovitost resursa te zelenu i digitalnu tranziciju - 1.020.000.000 kn

U okviru ovih poziva planira se dodjela potpora za sljedeće aktivnosti:

- potpora razvoju turističke ponude i sadržaja te procesima u turističkom poslovanju prihvatljivima za okoliš i učinkovitost resursa kod malih, srednjih i velikih poduzeća, uključujući ulaganja: u objekte, okoliš i opremu, razvoj inovativnih turističkih proizvoda, uvođenje kružnog gospodarstva , ulaganja u opremu za postizanje i povećanje higijenskih-zdravstvenih i sigurnosnih uvjeta, osiguravanje preduvjeta za dobivanje eko certifikata (npr. EU ecolabel), povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije,

-
- nabava opreme za digitalizaciju turističkog poslovanja kod malih, srednjih i velikih poduzeća. Vezano na projekte digitalizacije najmanje 50% tih ulaganja bit će usmjereno na digitalizaciju poduzetnika u lancu vrijednosti turizma u skladu s kriterijima smanjenja emisije stakleničkih plinova ili energetske učinkovitosti,

što će doprinijeti ostvarenju CSR 2019/3a (usmjeriti investicijsku politiku na energetsku učinkovitost, obnovljive izvore energije, vodeći računa o regionalnim razlikama).

U okviru poziva planiraju se podržati aktivnosti vezane uz korištenje digitalnih tehnologija u poslovanju poduzetnika i razvoju inovativnih proizvoda, korištenja turističkih podataka proizašlih iz javnih registara, poput registara koji se razvijaju kroz projekt Hrvatski digitalni turizam e-turizam ili kroz CROSTO, a služe za donošenje poslovnih odluka i učinkovitije poslovanje poduzetnika, unaprjeđenje poslovanja putničkih agencija i vodiča te učinkovitu i ciljanu promociju hrvatskog turizma.

U vezi s rješavanjem rizika povezanih s načelom DNSH za ovu investiciju, kako je opisano Uredbom EU-a 2021/241 o uspostavljanju Instrumenta za oporavak i otpornost sva ulaganja u ovom pozivu doprinosit će bar jednom od ciljeva Uredbe (EU) 2020/852 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088- s najmanje 50% ukupnih ulaganja usmjerenih na ublažavanje ili prilagodbu klimatskim promjenama. Zahtjev za dokazivanjem da projekti podržavaju jedan ili više ciljeva Uredbe bit će jedan od kriterija pri odabiru ulaganja.

Aktivnosti koje će se podupirati kroz ovaj poziv pozitivno će utjecati na smanjivanje okolišnog otiska i smanjenje potrošnje energije kao i onečišćenje zraka, tla i vode, što će u konačnici doprinijeti ciljevima klimatski neutralne Europe. Sve prihvatljive aktivnosti u ovom pozivu povezane su isključivo s ulaganjima u zelenu i digitalnu tranziciju poduzetnika u cijelokupnom lancu vrijednosti turizma i ugostiteljstva te su usmjerene na razvoj održive turističke infrastrukture i održivih turističkih proizvoda.

Dodatnim usklađivanjima javnih poziva i dokazima koji će se tražiti od prijavitelja onemogućit će se dvostruko financiranje aktivnosti iz komplementarnih podkomponenti Plana.

Za navedeni poziv izraditi će se program državnih potpora koji će uključivati potpore u skladu s člancima 14, 36, 38, 41, 42 Uredbe 651/2014. GBER. Kao i u skladu s Uredbom 1407/2013 – za dodjelu de minimis potpora.

Na slabije razvijenim turističkim područjima ulaganja u nove kapacitete u okviru ovog javnog poziva omogućit će se isključivo po načelima zelene gradnje prema uvjetima za zgrade gotovo nulte energije (nZEB). Uvjet za obnovu zgrada bit će postizanje standarda srednje ili dubinske renovacije, s minimalno 30% ušteda energije i/ili stakleničkih plinova u odnosu na ex-ante procjenu. U najrazvijenijim turističkim područjima omogućit će se ulaganja u postojeće kapacitete u skladu s propisima o racionalnoj upotrebi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama te bez negativnog utjecaja na okoliš.

Ulaganjem u postojeće smještajne kapacitete podići će se kvaliteta smještajnih kapaciteta te njihova transformacija u više kategorije. Uдовoljavanje uvjetima propisanim za višu kategoriju podrazumijeva smanjenje broja smještajnih jedinica na istom prostoru. Time će se smanjiti ukupni broj raspoloživih jedinica u destinaciji, što će doprinijeti kreiranju održive turističke ponude i smanjenju prekomjernog turizma u najopterećenijim destinacijama.

Pozivi u okviru ove investicije, uključivat će odredbu da se načela održivog razvoja trebaju integrirati u svaki projekt koji se financira u okviru navedenih mjera. Prijavitelji će trebatipokazati ne samo kako će u najvećoj mogućoj mjeri ublažiti bilo kakve negativne ekološke učinkekoji se mogu povezati s projektom već i na koji način će doprinijeti pozitivnim učincima tijekom provedbe projekta. Programi će uključivati kontrolni popis koji će biti u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 2020/852.

Kriterij za odabir projekata bit će i doprinos zelenoj tranziciji, u skladu s NRS, Zelenim planom za Europu, indikatorima održivosti definiranim u studiji izvedivosti za izradu Zelenog satelitskog računa i smjernicama za izradu Strategije razvoja održivog turizma do 2030.

Mjera nudi opći popis aktivnosti koje će se financirati te nisu utvrđena pojedinačna ulaganja. Međutim, ne očekuje se da će mjera dovesti do povećanja emisija stakleničkih plinova jer naglasak stavlja na potporu poduzećima vezanim uz energetsku učinkovitost, obnovljive izvore energije, održivi promet, pročišćavanje otpadnih voda i održivi turizam općenito. Kao dio postupka odabira projekata, neće biti podržana ulaganja koja bi dovila do povećanja izravnih emisija stakleničkih plinova.

S ciljem prilagodbe na klimatske promjene, klimatski rizici koji bi mogli biti relevantni za svako ulaganje u okviru ove aktivnosti utvrđeni su u Nacionalnoj strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Hrvatskoj za razdoblje do 2040. u odnosu na 2070., procijenit će se za svako ulaganje, uzimajući u obzir lokalne klimatske uvjete kao i klimatske projekcije (posebno tamo gdje se izrađuju lokalni ili regionalni planovi). Kriterij za odabir projekata u okviru ove investicije bit će jesu li identificirane i integrirane intervencije koje mogu smanjiti klimatske utjecaje.

S ciljem zaštite vodnih resursa za projekte gradnje i intervencija u okolišu, potrebno je u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša, ishoditi i dostaviti odgovarajuće rješenje (rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš/rješenje nadležnog tijela kojim utvrđuje da za zahvat nije potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš) odnosno mišljenje nadležnog tijela da za zahvat nije potrebno provesti postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, ako je primjenjivo. U slučaju investicijskih projekata za koje proveden postupak ocjene o potrebi procjene i/ili procjene utjecaja zahvata na okoliš, potrebno je ishoditi Mišljenje nadležnog tijela (MINGOR) o ocjeni usklađenosti projekta (zahvata) sa zahtjevima Direktive 2011/92/EU o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekta na okoliš.

Za područja / operacije smještene u ili u blizini te koja će vjerojatno utjecati na područja osjetljiva na biološku raznolikost (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, UNESCO-ve svjetske baštine i ključna područja biološke raznolikosti (KBA), kao i druga zaštićena područja), mjera će zahtijevati da je provedena odgovarajuća procjena u skladu s odredbama Strategije biološke raznolikosti EU-a (COM (2011) 244), Pticama (2009/147/EC) i člankom 6. stavkom 3. Direktive o staništima (92/43/EEC) Direktive - temeljene na ciljevima očuvanja zaštićenog područja. Ulaganja koja bi zahtijevala primjenu članka 6. stavka 4. Direktive o staništima neće biti podržana.

Za takva mjesta / operacije, mjera će zahtijevati sljedeće:

- postoji plan upravljanja biološkom raznolikošću na razini lokacije koji se provodi u skladu s IFC-ovim Standardom uspješnosti 6: Očuvanje biološke raznolikosti i održivo upravljanje živim prirodnim resursima,
- sve potrebne mjere ublažavanja postoje kako bi se smanjili utjecaji na vrste i staništa i
- postoji i primjenjuje se robustan, prikladno dizajniran i dugoročan program praćenja i

ocjene biološke raznolikosti.

Za sva potencijalno pogodjena područja Natura 2000, prije provođenja odgovarajuće procjene u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive o staništima, treba osigurati da se ciljevi očuvanja specifični za područje utvrde ili revidiraju u skladu sa zakonskim zahtjevima.

S ciljem smanjenja otpada i prijelaza na kružno gospodarstvo jedan od kriterija za odabir projekata kapitalnih radova/obnove zgrada/novogradnje unutar ove investicije bit će dokaz osiguranja da je neopasni građevinski otpad i otpad od rušenja nastao na gradilištu pripunjeno za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugog materijala, uključujući postupke zatrpanjavanja otpadom koji zamjenjuje druge materijale, u skladu s hijerarhijom otpada i EU protokolom za gospodarenje građevinskim otpadom i rušenjem te da građevinski dijelovi i materijali koji se koriste u obnovi zgrade ne sadrže azbest niti opasne tvari (popis tvari za koje je potrebno odobrenje iz Priloga XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006). Minimalni zahtjev za sva potencijalna ulaganja jest da se moraju provjeriti kako ne bi doveli do značajnih novih tokova otpada koji se ne koriste ponovno ili recikliraju.

Isto tako, svi projekti u okviru ove investicije ne smiju dovesti do značajnog povećanja emisija onečišćujućih tvari u zrak, vodu ili zemlju (smanjenje emisije buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova), i s tim ciljem bit će potrebno planirati i provesti mјere ublažavanja kako bi se osiguralo da nema značajnih negativnih učinaka.

Ulaganja trebaju biti primjer izvrsnosti održivog dizajna, kao i održivih tehnoloških rješenja (permakultura, zelena gradnja i arhitektura, energetska učinkovitost, OIE, eko sanitarije i sl.) kako bi se ostvario dvostruki cilj: prevencija onečišćenja okoliša i promocija održivih praksi u graditeljstvu.

Prijavitelji: mala, srednja i velika poduzeća u djelatnosti turizma i ugostiteljstva, uključujući putničke agencije, turooperatori i pružatelje ostalih rezervacijskih usluga te djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing) plovnih prijevoznih sredstava i djelatnosti zabavnih i tematskih parkova.

Partneri: trgovačka društva u državnom vlasništvu ili JLP(R)S, pravne osobe u JPP, korisnici koncesija, mala, srednja i velika poduzeća u vezanim proizvodnim i uslužnim djelatnostima u lancu vrijednosti turizma i drugi.

(ii) Pozivi za dodjelu bespovratnih sredstava za zelenu tranziciju malih iznajmljivača u poduzetnike u turizmu i ugostiteljstvu - 50.000.000 kn

S ciljem podizanja kvalitete smještajnih kapaciteta u skladu s usmjerenjem kreiranja održive turističke ponude pozivom se planiraju potpore za zelenu i digitalnu tranziciju, modernizaciju i podizanje kvalitete smještajnih kapaciteta iznajmljivača te njihova transformacija u obiteljske i specijalizirane vrste malih hotela (u skladu s propisima koji uređuju pitanje kategorizacije objekata iz skupine hoteli) koji pružaju veću razinu kvalitete smještaja.

Javnim pozivima nastojat će se ulagati u:

- u objekte, okoliš i opremu, razvoj inovativnih turističkih proizvoda, povećanje standarda i kvalitete proizvoda, uvođenje kružnog gospodarstva kao i u opremu za postizanje i povećanje higijensko-zdravstvenih i sigurnosnih uvjeta, osiguravanje preduvjeta za dobivanje eko certifikata (npr. EU ecolabel), na energetsku učinkovitost, korištenje obnovljivih izvora energije, potpora procesima digitalizacije turističkog poslovanja kod mikro poduzeća,

-
- što će doprinijeti ostvarenju CSR 2019/3a (usmjeriti investicijsku politiku na energetsku učinkovitost, obnovljive izvore energije, vodeći računa o regionalnim razlikama).

Prijavitelji: postojeći iznajmljivači koji će se preregistrirati u obrtnike ili trgovacka društva u turizmu i ugostiteljstvu

Za navedene pozive, izradit će se program potpora u skladu s Uredbom 1407/2013 – za dodjelu de minimis potpora.

Pozivi u okviru ove investicije, uključivat će odredbu da se načela održivog razvoja trebaju integrirati u svaki projekt koji se financira u okviru navedenih mjera. Prijavitelji će trebatipokazati ne samo kako će u najvećoj mogućoj mjeri ublažiti bilo kakve negativne ekološke učinkekoji se mogu povezati s projektom već i na koji način će doprinijeti pozitivnim učincima tijekom provedbe projekta. Programi će uključivati kontrolni popis koji će biti u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 2020/852.

Kriterij za odabir projekata bit će i doprinos zelenoj tranziciji, u skladu s NRS, Zelenim planom za Europu, indikatorima održivosti definiranim u studiji izvedivosti za izradu Zelenog satelitskog računa i smjernicama za izradu Strategije razvoja održivog turizma do 2030.

Mjera nudi opći popis aktivnosti koje će se financirati te nisu utvrđena pojedinačna ulaganja. Međutim, ne očekuje se da će mjera dovesti do povećanja emisija stakleničkih plinova jer naglasak stavlja na potporu poduzećima vezanim uz energetsku učinkovitost, obnovljive izvore energije, održivi promet, pročišćavanje otpadnih voda i održivi turizam općenito. Kao dio postupka odabira projekata, neće biti podržana ulaganja koja bi dovila do povećanja izravnih emisija stakleničkih plinova.

S ciljem prilagodbe na klimatske promjene, klimatski rizici koji bi mogli biti relevantni za svako ulaganje u okviru ove aktivnosti utvrđeni su u Nacionalnoj strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Hrvatskoj za razdoblje do 2040. u odnosu na 2070., procijenit će se za svako ulaganje, uzimajući u obzir lokalne klimatske uvjete kao i klimatske projekcije (posebno tamo gdje se izrađuju lokalni ili regionalni planovi). Kriterij za odabir projekata u okviru ove investicije bit će jesu li identificirane i integrirane intervencije koje mogu smanjiti klimatske utjecaje.

S ciljem zaštite vodnih resursa za projekte gradnje i intervencija u okolišu, potrebno je u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša, ishoditi i dostaviti odgovarajuće rješenje (rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš/rješenje nadležnog tijela kojim utvrđuje da za zahvat nije potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš) odnosno mišljenje nadležnog tijela da za zahvat nije potrebno provesti postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, ako je primjenjivo. U slučaju investicijskih projekata za koje proveden postupak ocjene o potrebi procjene i/ili procjene utjecaja zahvata na okoliš, potrebno je ishoditi Mišljenje nadležnog tijela (Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja) o ocjeni usklađenosti projekta (zahvata) sa zahtjevima Direktive 2011/92/EU o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekta na okoliš.

Za područja / operacije smještene u ili u blizini, koja će vjerojatno utjecati na područja osjetljiva na biološku raznolikost (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, UNESCO-ve svjetske baštine i ključna područja biološke raznolikosti (KBA), kao i druga zaštićena područja), mjera će zahtijevati da je provedena odgovarajuća procjena u skladu s odredbama Strategije biološke raznolikosti EU-a (COM (2011) 244), Pticama (2009/147/EC) i člankom 6. stavkom 3. Direktive o staništima (92/43/EEC) Direktive - temeljene na ciljevima očuvanja zaštićenog područja. Ulaganja koja bi zahtijevala primjenu članka 6. stavka 4. Direktive o staništima neće biti podržana.

Za takva mjesta / operacije, mjera će zahtijevati sljedeće:

- postoji plan upravljanja biološkom raznolikošću na razini lokacije koji se provodi u skladu s IFC-ovim Standardom uspješnosti 6: Očuvanje biološke raznolikosti i održivo upravljanje živim prirodnim resursima,
- sve potrebne mjere ublažavanja postoje kako bi se smanjili utjecaji na vrste i staništa i
- postoji i primjenjuje se robustan, prikladno dizajniran i dugoročan program praćenja i ocjene biološke raznolikosti.

Za sva potencijalno pogodjena područja Natura 2000, prije provođenja odgovarajuće procjene u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive o staništima, treba osigurati da se ciljevi očuvanja specifični za područje utvrde ili revidiraju u skladu sa zakonskim zahtjevima.

S ciljem smanjenja otpada i prijelaza na kružno gospodarstvo jedan od kriterija za odabir projekata kapitalnih radova/obnove zgrada/novogradnje unutar ove investicije bit će dokaz osiguranja da je neopasni građevinski otpad i otpad od rušenja nastao na gradilištu pripremljen za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugog materijala, uključujući postupke zatrpanjavanja otpadom koji zamjenjuje druge materijale, u skladu s hijerarhijom otpada i EU protokolom za gospodarenje građevinskim otpadom i rušenjem te da građevinski dijelovi i materijali koji se koriste u izgradnji ili obnovi zgrade ne sadrže azbest niti opasne tvari (popis tvari za koje je potrebno odobrenje iz Priloga XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006).

Isto tako svi projekti u okviru ove investicije ne smiju dovesti do značajnog povećanja emisija onečišćujućih tvari u zrak, vodu ili zemlju (smanjenje emisije buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova), i s tim ciljem bit će potrebno planirati i provesti mjere ublažavanja kako bi se osiguralo da nema značajnih negativnih učinaka.

Ulaganja trebaju biti primjer izvrsnosti održivog dizajna, kao i održivih tehnoloških rješenja (permakultura, zelena gradnja i arhitektura, energetska učinkovitost, OIE, eko sanitarije i sl.) kako bi se ostvario dvostruki cilj: prevencija onečišćenja okoliša i promocija održivih praksi u graditeljstvu.

Dodatnim usklađivanjima javnih poziva i dokazima koji će se tražiti od prijavitelja, onemogućit će se dvostruko financiranje aktivnosti iz komplementarnih podkomponenti Plana.

(iii) Pozivi za dodjelu bespovratnih sredstava za poticanje aktivnosti umrežavanja u klastere te istraživanja i razvoja u poduzećima u cjelokupnom lancu vrijednosti turizma i ugostiteljstva - 180.000.000 kn

Pored uvođenja „zelenih“ inovacija, koje utječu na smanjenje negativnih utjecaja turizma na okoliš uvođenja inovativnih poslovnih modela i inovativnih tehnologija te inovacija u marketingu, ovim pozivima se želi potaknuti poduzetnike da u kolaborativnom procesu uče, istražuju i kreiraju nova rješenja, proizvode i usluge kako bi ojačali otpornost i konkurentnost hrvatskog turizma.

U okviru ovih poziva planira se dodjela potpora za sljedeće:

- ulaganja u aktivnosti istraživanja i inovacija kod malih, srednjih i velikih poduzeća u cjelokupnom lancu vrijednosti turizma, uključujući i njihovo umrežavanje, razvoj inovativnih turističkih proizvoda, ulaganja u prijenos tehnologije i suradnju među poduzećima, istraživačkim centrima i sektorom visokog obrazovanja,

-
- što će doprinijeti ostvarenju CSR 2019/3a (usmjereni investicijsku politiku na energetsku učinkovitost, obnovljive izvore energije, vodeći računa o regionalnim razlikama, a isto tako i na istraživanje i inovacije).

Pozivi u okviru ove investicije, uključivat će odredbu da se načela održivog razvoja trebaju integrirati u svaki projekt koji se financira u okviru navedenih mjera. Prijavitelji će trebati pokazati, ne samo kako će u najvećoj mogućoj mjeri ublažiti bilo kakve negativne ekološke učinke koji se mogu povezati s projektom, već i na koji način će doprinijeti pozitivnim učincima tijekom provedbe projekta. Programi će uključivati kontrolni popis koji će biti u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 2020/852.

Kriterij za odabir projekata bit će i doprinos zelenoj tranziciji, u skladu s NRS, Zelenim planom za Europu, indikatorima održivosti definiranim u studiji izvedivosti za izradu Zelenog satelitskog računa i smjernicama za izradu Strategije razvoja održivog turizma do 2030.

Kriterij će biti i doprinos ciljevima digitalne tranzicije gospodarstva u skladu s NRS, programa Digitalna Europa Europske komisije i smjernicama za izradu Strategije razvoja održivog turizma do 2030.

Za navedene pozive, izraditi će se program potpora u skladu s člancima 25, 26, 27, 28, 29 Uredbe 651/2014. GBER.

Prijavitelji: mikro, mala, srednja i velika poduzeća u djelatnosti turizma i ugostiteljstva, uključujući putničke agencije, turooperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing) plovnih prijevoznih sredstava i djelatnosti zabavnih i tematskih parkova.

Partneri: MINTS, mala, srednja i velika poduzeća u vezanim proizvodnim i uslužnim djelatnostima u lancu vrijednosti turizma, znanstveno-istraživačke institucije, udruge i klasteri u cijelokupnom lancu vrijednosti turizma

Sve prihvatljive aktivnosti u ovim pozivima, odnose se isključivo na uvođenje inovacija, istraživanje i razvoj u cijelokupnom lancu vrijednosti turizma i ugostiteljstva te su usmjerene na razvoj turističkih proizvoda i usluga visoke dodane vrijednosti. Dodatnim usklađivanjima javnih poziva i dokazima koji će se tražiti od prijavitelja, onemogućit će se dvostruko financiranje aktivnosti iz komplementarnih podkomponenti Plana.

Prema potrebi MINTS će angažirati vanjske stručnjake u procesu izrade poziva, u procesu vrednovanja kao evaluatore, stručnjake za podršku u vrednovanju projektnih prijedloga u području graditeljstva, zaštite okoliša, pitanja državnih potpora, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, inovacija, IKT-a i dr.

Nositelj provedbe	MINTS
Ciljna skupina	HTZ, mikro, mala, srednja i velika poduzeća u djelatnosti turizma i ugostiteljstva, uključujući putničke agencije, turooperatore i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing) plovnih prijevoznih sredstava i djelatnosti zabavnih i tematskih parkova; mala, srednja i velika poduzeća vezanim proizvodnim i uslužnim djelatnostima u lancu vrijednosti turizma, znanstveno-istraživačke institucije.
Procijenjeni trošak	1.250.000.000 kn
Razdoblje provedbe	2/2020. – 6/2026.

C1.6. R1-I3 Jačanje kapaciteta sustava za otporan i održiv turizam

Izazov

Otpornost i održivost turističke ponude, odnosno turističkih proizvoda u cijelokupnom lancu vrijednosti uvelike ovisi o vještini i kvalifikacijskoj razini radne snage, ali i o sezonskom karakteru zapošljavanja (radnih odnosa) u turizmu, što uzrokuje spuštanje razine kvalitete turističke usluge. Budući izazov bit će odgovoriti i potrebama pravodobnog kreiranja poslova koji se odnose na zelenu i digitalnu tranziciju u sektoru.

Anketom poslodavaca iz 2019. utvrđene su brojne poteškoće pri pronalasku radnika, pri čemu su u najvećoj mjeri navedeno izrazili poslodavci iz djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (primarno u sektoru turizma i ugostiteljstva). Prema percepciji poslodavaca, najzastupljenija poteškoća pri zapošljavanju bila je „nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom“ (ističe 46% ispitanih poslodavaca), kod 38% ispitanih poslodavaca-„nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem“. Udio poslodavaca koji su tražili radnike narastao je sa 73% u 2016. na 79% ispitanih poslodavaca u 2019. godini.

Pri donošenju poslovnih odluka, poduzetnici koji nemaju dovoljno znanja o koristima održivog poslovanja u turizmu, donose odluke vodeći se isključivo ekonomskom logikom. To dugoročno ne može doprinijeti održivosti turizma.

Digitalizacija, ali i primjena novih tehnologija vezanih uz zelenu transformaciju te novih turističkih proizvoda iziskuje razvoj novih vještina i edukaciju radne snage za nove vještine.

Postojeći programi osposobljavanja i usavršavanja, pa čak i srednjoškolskog obrazovanja nisu dovoljno atraktivni kako bi privukli veći broj osoba koje žele nadograditi svoja znanja i vještine ili koji žele započeti s obavljanjem poslova u turizmu.

Problem je i što postojeći programi nisu relevantni za tržište rada, budući da se potrebe tržišta rada mijenjaju razvojem inovativnih turističkih proizvoda i pitanjima održivosti.

Postojeći programi također, ne odgovaraju u dovoljnoj mjeri potrebama za poduzetničkim vještinama mladih poduzetnika koji kroz bavljenje turizmom moraju voditi računa i o ekonomskoj održivosti poslovanja.

Istraživanja pokazuju kako se potrebe turista stalno mijenjaju, a uvjetovane su tehnološkim, društvenim i tržišnim trendovima. Na sve veću konkureniju i na sve zahtjevниje goste pružatelji turističke ponude nastaje odgovoriti stvaranjem novih, inovativnih i zanimljivih turističkih proizvoda. Ponuda se treba prilagoditi zahtjevima turista, pri čemu osnovnu ulogu ima destinacija

u kojoj se ta ponuda stvara. Zato je nužno uspostaviti upravljanje destinacijom, koje se temelji na suradnji različitih interesnih skupina u destinaciji iz javnog i iz privatnog sektora koje na različit način omogućuju i pridonose stvaranju inovativnih turističkih proizvoda.

Upravljanje destinacijom, relativno je nova vještina u Hrvatskoj i trenutno ne postoji program obrazovanja koji bi mogao pripremiti osobu za rad na tim poslovima i odgovoriti potrebama tržišta rada, a zbog složenosti turističkih proizvoda sve je zadaće destinacijskog menadžmenta potrebno pažljivo planirati, organizirati, voditi i kontrolirati, uz vrlo visoku razinu brige o ljudskim resursima.

MINTS prati razvoj standarda zanimanja i kvalifikacija te obrazovnih programa/kurikuluma u sektoru turizma i ugostiteljstva, koji se razvijaju ne samo unutar natječaja „Uspostava regionalnih centara kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva“, nego i u drugim natječajima s obzirom na obvezu izbjegavanja dvostrukog financiranja.

Uza sve navedeno, nedovoljna raspoloživost turističkih djelatnika odgovarajućih kvalifikacija sve je veći problem sektora, a povezuje se s brzim promjenama u turističkom prometu i s njegovim sezonskim karakterom, uslijed čega je potražnja za njima izrazito visoka u sezoni, a gotovo nepostojeća u izvansezonskim mjesecima. Problem nedostatka turističkih djelatnika u sezoni dosad se rješavao kroz sezonsko zapošljavanje nezaposlenih osoba iz ruralnih i kontinentalnih dijelova Republike Hrvatske, a u posljednjih nekoliko godina i iz susjednih zemalja.

Razvojem digitalizacije javlja se i potreba za edukacijom radne snage u cilju primjene novih tehnologija, a obrazovni programi koji će se razviti na temelju relevantnih analiza pratit će logiku osiguravanja digitalne i zelene tranzicije u sektoru turizma i ugostiteljstva.

Na kraju, osim osiguravanja pravodobne usluge primjerene kvalitetu na razini pojedinačnih objekata turističke ponude, dugoročna razvojna održivost hrvatskog turizma uvelike ovisi i o kvaliteti destinacijskog menadžmenta, odnosno o sposobnosti nositelja izvršne vlasti na destinacijskoj razini da odgovorno, efikasno i transparentno navode turistički razvoj u željenom smjeru. To podrazumijeva dubinsko poznavanje problematike turističkog razvoja na makro i mikro razini, ali i problematiku teorije eksternalija kako bi se spriječile moguće negativne posljedice nedovoljno promišljenih odluka, koje bi mogle biti u suprotnosti s konceptom održivog razvoja te digitalne i zelene tranzicije poslovanja malih i srednjih poduzetnika, kao i poslodavaca u turizmu i ugostiteljstvu, općenito.

Cilj

Cilj investicije je osnažiti dionike u provedbi reforme, kao i osnaživanje i jačanje otpornosti ljudskih kapaciteta u cijelom lancu vrijednosti turizma obrazovanjem za potrebe tržišta rada, s naglaskom na digitalne i zelene vještine te područje upravljanja destinacijom.

Opis

Kako bi se osigurala prikladna sposobnost i potrebna znanja i vještine za obavljanje poslova u turizmu te time osiguralo kvalitetno pružanje usluga i razvoj inovativnih turističkih proizvoda i održivog turizma usmjerenog na digitalnu i zelenu tranziciju, nužna je edukacija zaposlenih, kao i onih koji žele raditi u turizmu. Posebno će se poticati na učenje lokalno stanovništvo a osobito ranjive skupine za edukaciju i rad u turizmu.

To znači i poticanje razvoja skupa vještina kako bi se ljudi osposobilo da osmišljavaju i stvaraju proizvode i usluge te njima upravljaju na ekološki održiv način te kako bi se poslodavcima osigurala kvalificirana radna snaga koju trebaju.

Navedeno je u skladu s CSR 2019/2a (poboljšati pristup obrazovanju i osposobljavanju na svim razinama te njihovu kvalitetu i relevantnost za tržište rada).

Doprinos zelenoj tranziciji bit će u izrađenim programima obrazovanja i osposobljavanja usmjerenima na jačanje kapaciteta sustava za otporan i održiv turizam, stjecanju specifičnih znanja vezanih uz ekološke teme, održivi razvoj i kružno gospodarstvo.

Uz to, ovi će obrazovni programi predstavljati dodanu vrijednost kao podloga za unaprjeđenje poslovanja kroz inovativna digitalna rješenja za turističke proizvode i podršku poslovnim procesima u cjelokupnom lancu vrijednosti u turizmu s ciljem digitalne tranzicije.

Kad je riječ o pametnom, održivom i uključivom rastu turizma, s naglaskom na ekonomsku koheziju i radna mjesta, novim obrazovnim programima i obrazovanjem, pridonijet će se rješavanju pitanja manjka kvalitetne radne snage, kao i lakšem zapošljavanju te time jačati ekonomski i socijalna otpornost te otpornost na krizu. Ujedno će se doprinijeti socijalnoj i teritorijalnoj koheziji npr. kroz pripremu i razvoj obrazovnih programa vezanih uz ruralni turizam.

Ovaj dio reforme podrazumijeva i stjecanje novih znanja i vještina, među ostalim, i na području kontrolinga, poduzetništva, komunikacije, marketinga, IKT/digitalizacije, inovacija, usvajanja zelenih i digitalnih vještina u poslovanju u sektoru turizma i ugostiteljstva, upravljanja destinacijom i sl.

U ovoj investiciji, predviđeno je uključiti zainteresirane fizičke osobe u Hrvatskoj, koje bi se željele zaposliti u sektoru turizma i ugostiteljstva kao i dionici kojima je potrebna radna snaga. Obrazovni programi, bit će izrađeni na temelju različitih analiza i primjera dobre prakse u Hrvatskoj i EU, a provoditi će ih obrazovne ustanove koje su registrirane za provedbu programa obrazovanja odraslih te time ispunjavaju materijalne, kadrovske i tehničke uvjete za izvođenje ovih programa. Završetkom svakog od obrazovnih programa polaznici će steći odgovarajuća uvjerenja. Specifične ciljane edukacije kod poslodovaca provoditi će pravne osobe koje imaju takva specifična znanja i stručnjake s iskustvom u implementaciji novih tehnologija s ciljem zelene i digitalne tranzicije.

Time će se na odgovarajući način i u kratkom roku pomoći sektoru da odgovori na zahtjeve tržišta rada, s obzirom na to da će ove aktivnosti specifično ciljati na podizanje kvalitete turističkog proizvoda i usluge u cjelokupnom turističkom lancu vrijednosti. Uključene su i aktivnosti u svrhu podizanja konkurentnosti i proizvodne specijalizacije turističkih destinacija kao i aktivnosti u segmentu institucionalizacije koncepta destinacijskog menadžmenta. Aktivnosti edukacija, također će uključivati ekološki prihvatljive metode učenja i poučavanja, koji će se identificirati i poticati pri razvoju obrazovnih programa.

Provedba

U okviru ove investicije, predviđen je poziv:

(i) Izravna dodjela MINTS-u za aktivnosti jačanje kapaciteta sustava za otporan i održiv turizam, ukupne vrijednosti 10.000.000 kn koji je raspoređen na sljedeći način:

-
- 1) 2.980.000 kn za aktivnost izrade obrazovnih programa i e-learning materijala za najmanje 10 područja (edukacija za specifične poslove u turizmu, vještine za zelenu tranziciju, upravljačke vještine vođenja poslovanja u turizmu, i sl.).
 - 2) 3.000.000 kn za provedbu ciljanih edukacija kod poslodavaca.
 - 3) 3.000.000 kn za aktivnost edukacije nezaposlenih osoba za specifične poslove u turizmu.
 - 4) 1.020.000 kn za obrazovanje djelatnika u sustavu državne uprave i turističkih zajednica na svim razinama u cilju boljeg upravljanja održivim turizmom kao i podizanja kvalitete upravljanja destinacijom.

Ovom investicijom, predviđeno je uključiti zainteresirane fizičke osobe u Hrvatskoj, koje bi se željele zaposliti u sektoru turizma i ugostiteljstva, a ispunjavaju uvjete koji će biti propisani razvijenim programima. Obrazovni programi bit će izrađeni na temelju različitih analiza i primjera dobre prakse u Hrvatskoj i EU, a provodit će ih obrazovne ustanove koje su registrirane za provedbu programa obrazovanja odraslih te time ispunjavaju materijalne, kadrovske i tehničke uvjete za izvođenje ovih programa, odabrane na temelju javnog natječaja.

Obrazovni programi koji će se izrađivati odgovorit će pravodobno na potrebe tržišta rada, i to na temelju provedenih analiza i ispitivanja svih segmenata turističkog tržišta.

Kriterij za odabir programa koji će se razvijati i provoditi u okviru aktivnosti 2., 3. i 4., bit će doprinos ostvarenju ciljeva digitalne i zelene tranzicije, odnosno stjecanje znanja i vještina potrebnih za implementaciju projekata financiranih kroz investicije I2 i I3 ove podkomponente, kao što su znanja vezana uz zelenu gradnju, obnovljive izvore energije, inovativne proizvode, poduzetničke vještine, održivog upravljanja destinacijom.

Aktivnosti na koje se odnosi ova investicija uključuju razvoj i provedbu obrazovnih programa.

- 1) Provedba ulaganja bit će osigurana kroz izravnu dodjelu MINTS-u u iznosu od 2.980.000 kn za aktivnost izrade obrazovnih programa i e-learning materijala:
 - (i) analiza primjera najbolje prakse koji se odnose na obrazovanje i stjecanje znanja i vještina u poveznici s poslovanjem u turizmu i ugostiteljstvu (primjerice Austrija, Francuska, Slovenija, Mađarska, Španjolska)
 - (ii) ispitivanje tržišta (primarno rada i obrazovanja te srodnih tržišta) te analiza svih segmenata (zelena i digitalna tranzicija, inovacije, učinkovitost, produktivnost, lanci vrijednosti) u sektoru turizma i ugostiteljstva, uz istraživanja o percepciji, stavovima i ostaloj problematici u domeni ljudskih potencijala s ciljem specificiranja njihove primjene
 - (iii) izrada analize razvojnih potreba i potencijala za povećanje održivosti i otpornosti turističkoga sektora kroz rješavanje pitanja porasta nezaposlenosti, sezonalnoga karaktera zapošljavanja, nedostatka kvalitetne radne snage i njihove prilagodbe na nove uvjete poslovanja zbog pandemije COVID-19 te u segmentu zelene i digitalne tranzicije
 - (iv) sustavno informiranje i komunikacija sa sudionicima obrazovnih procesa o mogućnostima obrazovanja na svim obrazovnim razinama u sektoru turizma i ugostiteljstva te vezano za stjecanje znanja i vještina za digitalno i zeleno poslovanje.
- 2) Provedba ulaganja u iznosu od 3.000.000 kn u edukaciju zaposlenika kod poslodavaca provest će se specifične ciljane edukacije kako bi se u skladu s aktualnim potrebama na tržištu rada te ostalim ulaganjima kroz ovu podkomponentu, i kroz segment jačanja vještina poduprla zelena i digitalna tranzicija poduzetnika.

-
- 3) Provedba ulaganja, organizirat će se u suradnji s HZZ-om koji će organizirati edukacije nezaposlenih osoba za specifične poslove u turizmu - 3.000.000 kn.
 - 4) Daljnja provedba ulaganja odnosi se na obrazovanje djelatnika u sustavu državne uprave i turističkih zajednica na svim razinama u cilju boljeg upravljanja kao i podizanja kvalitete destinacijskog menadžmenta (jačanje razvojne održivosti i uspostavu/unaprjeđivanje destinacijskih lanaca vrijednosti) u iznosu od 1.020.000 kn.

Odgovorno tijelo za provedbu: MINTS

Partneri: HZZ, poslodavci, instituti, obrazovne ustanove (sve obrazovne razine, ovisno o aktivnosti).

Izravna dodjela MINTS-u za aktivnosti jačanje kapaciteta sustava za otporan i održiv turizam obuhvaća:

- aktivnosti jačanja ljudskih potencijala u svim segmentima/na svim razinama obrazovanja za sve zainteresirane osobe koje bi se usavršavale u sektoru turizma i ugostiteljstva, i to u cjelokupnom lancu vrijednosti, s posebnim naglaskom na nezaposlene, ranjive skupine i slične koji ispunjavaju zahtjeve za ulazak u obrazovanje - navedene aktivnosti usavršavanja ne smatraju se državnom potporom,
- aktivnosti jačanja ljudskih potencijala u sustavu državne uprave i turističkih zajednica na svim razinama u cilju podizanja kvalitete održivog upravljanja destinacijama – navedene aktivnosti usavršavanja državnih i javnih službenika su ne-ekonomske i ne smatraju se državnom potporom.

Prema potrebi MINTS će angažirati vanjske stručnjake koji specifično znanje i iskustvo u primjeni digitalnih i zelenih tehnologija i dr.

Nositelj provedbe	MINTS
Ciljna skupina	Građani, zaposleni u poduzećima u sektoru turizma i ugostiteljstva, djelatnici u sustavu turističkih zajednica te državni službenici, MSP-ovi, strukovne udruge i drugi relevantni dionici
Procijenjeni trošak	10.000.000 kn
Razdoblje provedbe	6/2020.-6/2026.

7. Ključne točke provedbe reforme i investicija

C1.6. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma

(a) Kvalitativni pokazatelji

do kraja 4Q/2021., izrađena analiza scenarija kao dio Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine	C1.6. R1
do kraja 3Q/2022., izrađena i usvojena Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine od strane Vlade Republike Hrvatske	C1.6. R1
do kraja 3Q/2023., izrađen Satelitski račun održivog turizma RH	C1.6. R1
do kraja 4Q/2023., donošenje Zakona o turizmu koji će predstavljati okvir za praćenje i razvoj turizma kroz uspostavljanje sustava praćenja i analize podataka, sustava poticanja, praćenja i analize ulaganja, definiranje uloge ključnih dionika u razvoju turizma i međuresorne suradnje te definiranje pokazatelja i standarda osiguravanja održivosti turizma (osobito zelenih i digitalnih standarda).	C1.6. R1

do kraja 3Q/2022., objava javnih poziva za dodjelu bespovratnih sredstava za zelenu i digitalnu tranziciju postojeće javne turističke infrastrukture i razvoj javne turističke infrastrukture izvan glavnih turističkih i obalnih područja, pri čemu se do najviše 29.623.731 EUR ukupnih ulaganja može dodijeliti zelenoj i digitalnoj tranziciji postojeće turističke infrastrukture u glavnim turističkim i obalnim područjima.	C1.6. R1-I1
do kraja 3Q/2022., objava javnih poziva za dodjelu bespovratnih sredstava za jačanje održivosti i poticanje zelene i digitalne tranzicije turističkih poduzetnika u turizmu, s najmanje 29.862.632 EUR ukupnih ulaganja koja podupiru zelenu tranziciju.	C1.6. R1-I2
do kraja 4Q/2024., razvijeno 10 obrazovnih programa za otporan i održiv turizam	C1.6. R1-I3
(b) Kvantitativni pokazatelji	
do kraja 4Q/2025., dodjela sredstava po natječaju za 100% dodijeljenog proračuna za izgradnju i prilagodbu javne turističke infrastrukture u skladu s kriterijima prihvatljivosti/odabira za zelenu i digitalnu tranziciju postojeće javne turističke infrastrukture i razvoj javne turističke infrastrukture izvan glavnih turističkih i obalnih područja, koja sadrže kriterije za odabir/prihvatljivost koji osiguravaju usklađenosti s tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01) podržanih projekata i usklađenost podržanih projekata s relevantnim EU-om i nacionalnim ekološkim pravne stečevine. Uz to, kriteriji za odabir/prihvatljivost trebaju zahtijevati pružanje [klimatskog / digitalnog] doprinosa, u skladu s interventnim poljima (područjima) [026,128] iz Priloga [VI/VII] Uredbe RRF-a.	C1.6. R1-I1
do kraja 4Q/2025., dodjela sredstava po natječaju za 100% dodijeljenog proračuna za jačanje održivosti i poticanje zelene i digitalne tranzicije poduzetnika u turizmu, koji sadrže kriterije odabira/prihvatljivosti koji odražavaju zahtjeve primjenjivih interventnih polja [3-100] iz Priloga [VI/VII] Uredbe RRF-a i usklađenosti s tehničkim smjernicama DNSH-a (2021/C58/01) podržanih projekata i usklađenost podržanih projekata s relevantnom EU i nacionalnom pravnom stečevinom u području okoliša.	C1.6. R1-I2
do kraja 4Q/2025., educirani polaznici obrazovnih programa za jačanje znanja i vještina u turizmu, uključujući digitalne vještine za državne i javne službenike u sustavu turizma, nezaposlene i edukacije kod poslodavaca (1000).	C1.6. R1-I3

8. Financiranje i troškovi

C1.6. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma

Ukupna procijenjena vrijednost ulaganja za podkomponentu (kn)

2.200.000.000

Reforme i investicije koje podrazumijevaju određene troškove

Razdoblje provedbe

Procijenjeni trošak

C1.6. R1	Povećanje otpornosti i održivosti turističkog sektora	2/2020. 6/2026.	10.000.000
C1.6. R1-I1	Regionalna diverzifikacija i specijalizacija hrvatskog turizma kroz ulaganja u razvoj turističkih proizvoda visoke dodane vrijednosti	2/2020. 6/2026.	930.000.000
C1.6. R1-I2	Jačanje održivosti te poticanje zelene i digitalne tranzicije poduzetnika u sektoru turizma	2/2020. 6/2026.	1.250.000.000
C1.6. R1-I3	Jačanje kapaciteta sustava za otporan i održiv turizam	6/2020. 6/2026.	10.000.000

2. Javna uprava, pravosuđe i državna imovina

Obuhvat reforme i investicija, razina pripremljenosti i vrijeme potrebno za provedbu

(a) Reformske mjere

C2.3.R3-I15 Uspostava aplikativnih rješenja u turizmu s ciljem administrativnog rasterećenja poduzetnika te transformacije modela turizma ka održivosti

Izazov

Turistički se sektor u Hrvatskoj danas suočava s izraženom neotporošću u odnosu na prijetnje koje nastaju zbog nedovoljne održivosti destinacija, manjka broja i stručnih vještina zaposlenika u turizmu, visoke sezonalnosti turizma, prekomjernog turizma u najrazvijenijim destinacijama na obali te zbog slabe turističke razvijenosti ruralnog i kontinentalnog dijela zemlje.

Iako je Vlada u prošlom razdoblju učinila velike napore da kroz zakonodavne izmjene značajno smanji administrativno i parafiskalno opterećenje poduzetnika, čime se djelomično poboljšala investicijska klima za privatna i javna ulaganja u turizmu, postoji potreba za nastavkom reformskih procesa koji će doprinijeti bržem oporavku turističkog gospodarstva, posebno u kontekstu ekonomске i socijalne krize uzrokovane pandemijom COVID-19.

Globalna kriza uzrokovana pandemijom COVID-19 snažno je istaknula potrebu za brzom i učinkovitom digitalnom transformacijom turističkog gospodarstva što je preduvjet za daljnji razvoj održivosti turizma i putovanja. Također, produktivnost rada u sustavu javnog sektora je niska između ostalog i zbog nedostatne primjene digitalnih tehnologija i suvremenih alata te manjka digitalnih vještina zaposlenika.

Dalnjim unaprjeđenjem informacijskog sustava razvijenog u sklopu e-turizam potrebno je dodatne napore uložiti u razvoj njegove nadogradnje i razvoj njegovih usluga kojima će se smanjiti potreba poduzetnika za interakcijom s javnom upravom.

Postojeće baze podataka nisu dovoljno razrađene i ne postoje analitički alati koji bi omogućili učinkovito upravljanje razvojem turizma i koji bi prikupljane podatke učinile podlogom za donošenje odluka i usmjeravanje investicija u sektoru turizma. U prošlom je razdoblju pokrenuta cjelovita reforma turističkog sustava po načelu destinacijskog menadžmenta kojom je obuhvaćen i sustav turističkih zajednica s ciljem racionalizacije i profesionalizacije sustava te transformacije turističkih zajednica u destinacijske menadžment organizacije. Isto je u budućnosti potrebno poduprijeti kroz digitalizaciju procesa upravljanja destinacijama, praćenje održivosti destinacija, modernizaciju sustava turističkih zajednica, modernizaciju procesa i jačanje vještina za učinkovitu podršku održivom razvoju turizma kao i jačanju njegove otpornosti i konkurentnosti. Navedeno je posebno važno u ruralnim i udaljenim područjima gdje je turizam fragmentiran i uvelike ovisi o dostupnosti informacija, prijevoza i putovanja.

U ovom trenutku ne postoji jedinstveni Sustav praćenja razvoja destinacija koji predstavlja jedan od ključnih alata za upravljanje.

Nadalje, Vijeće EU je u svojim preporukama za Hrvatsku u 2020. (CSR 2020.) istaknulo da bi Hrvatska trebala poduzeti sve potrebne mjere i učinkovito odgovoriti na pandemiju, održati

gospodarstvo i pružiti potporu oporavku koji će uslijediti i (CSR 1) te dati prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja za potporu oporavku gospodarstva i usmjeriti ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju (CSR 3).

Cilj

Cilj predložene investicije je, ulaganjem u javnu informacijsku infrastrukturu

- doprinijeti digitalnoj tranziciji
 - poboljšanju investicijske klime za ulaganja u turizmu
 - praćenju i upravljanju održivim razvojem turizma
 - poboljšanju sustava za praćenje održivosti turističkih destinacija i
 - smanjenju negativnih utjecaja prekomjernog turizma u najrazvijenijim destinacijama i
 - povećanju učinkovitosti javne uprave.
-

Opis

Razvoj javne informacijske infrastrukture omogućiće veću učinkovitost, transparentnost i otvorenost te uštede za javni i privatni sektor. Ovom investicijom ojačat će se i kapaciteti sektora kroz digitalnu tranziciju sustava turističkih zajednica, MINTS-a i drugih dionika s ciljem povećanja efikasnosti i otpornosti sektora. Također, digitalizacija će turističkom gospodarstvu omogućiti brzi odgovor na promjenjivu potražnju kupaca i pružiti odgovarajuće analitičke alate za predviđanje, planiranje i upravljanje turističkim tokovima.

Digitalnom tranzicijom hrvatskog turizma osigurat će se novi načini upravljanja putovanjima, nove mogućnosti u promociji turističkih proizvoda, kao i učinkovitija uporaba oskudnih resursa.

Osim što je ova investicija uskladjena s reformom C2.3. R3, doprinosi i reformi C1.6. R1 Povećanje otpornosti i održivosti turističkog sektora kroz podršku procesima administrativnog rasterećenja poduzetnika u turizmu, te kroz podršku reformskim naporima uspostavljanja sustava upravljanja turizmom. Investicija podrazumijeva daljnje poboljšanje javne informacijske infrastrukture za digitalnu transformaciju turizma prema održivosti.

Kroz nastavak pojednostavljenja upravnih i neupravnih postupaka te digitalizaciju istih doprinijet će se administrativnom rasterećenju poduzetnika. Administrativno rasterećenje usmjeren je prvenstveno na poslovanje bez papira, smanjivanje troškova ispisa, dostave i arhiviranja papirnatih zahtjeva i popratne dokumentacije te smanjivanje utroška vremena poduzetnika za ispunjavanje brojnih obrazaca.

Također, investicijom će se omogućiti daljnja modernizacija turističkog eko sustava kako bi bolje podržao prelazak na novi model održivog turizma kroz:

- digitalizaciju procesa održivog upravljanja destinacijama i uspostavljanje lanaca vrijednosti u turizmu,
 - nastavak aktivnosti koje će doprinijeti poboljšanju sustava poslovne inteligencije (engl. business intelligence) sustava u turizmu s ciljem korištenja turističkih podataka proizašlih iz javnih registara poput: Središnjeg turističkog registra, Sustava e-Visitor koji je dio projekta Hrvatski digitalni turizam e-turizam, sustava CROSTO i indikatora satelitskog računa održivog turizma Hrvatske,
-

-
- nastavak digitalizacije sustava CROSTO s ciljem sustavnog praćenja održivosti destinacija, i to u sljedećim područjima održivosti: ekonomskoj, okolišnoj, socijalnoj i prostornoj. Turističke se destinacije sve više bave društvenim, kulturnim, ekonomskim i ekološkim izazovima. EK je pokrenula 'Europski sustav turističkih pokazatelja za održivo upravljanje odredištima' (ETIS) kako bi pomogla izmjeriti uspješnost u odnosu na održivost destinacije. U skladu s definiranim pokazateljima u sustavu ETIS Hrvatska je izradila sustav CROSTO (Hrvatski opservatorij održivog razvoja turizma). Osim usklađenosti sustava s pokazateljima Europske komisije, CROSTO je i član međunarodne INSTO mreže koju je pokrenula Svjetska turistička organizacija.

Ova investicija komplementarna je i s investicijom C1.6. R1-I2 Jačanje održivosti te poticanje zelene i digitalne tranzicije poduzetnika u sektoru turizma kroz osiguravanje korištenja podataka iz javnih registara koji će se razviti kroz ovu investiciju u projektima digitalne tranzicije poduzetnika koji će se provoditi kroz investiciju C1.6. R1-I2. Ovom sinergijom osigurat će se podrška procesima digitalizacije turističkog gospodarstva kao brzi odgovor na promjenjivu potražnju kupaca. Također, osigurat će se dostupnost odgovarajućih analitičkih alata za predviđanje, planiranje i upravljanje turističkim tokovima.

Provedba

Nositelj provedbe predmetne investicije je MINTS, uz druga tijela uključena u provedbu kao suradnici: Hrvatska turistička zajednica, županijske turističke zajednice. Ciljanu skupinu predstavljaju tijela državne uprave, lokalne i područne samouprave, sustav turističkih zajednica, poslovni subjekti te sami građani i turisti.

U okviru predmetne investicije planirana je provedba sljedećih aktivnosti:

- Poslovna analiza, priprema tehničkih specifikacija i tehnički nadzor isporuka tijekom projekta
- Razvoj i implementacija aplikativnih rješenja
- Administracija i upravljanje projektom
- Edukacija korisnika
- Vidljivost projekta.

Razdoblje provedbe: 1/2022. -12/2025.

AKTIVNOST 1. Poslovna analiza i priprema tehničkih specifikacija. Planirana je izrada analize postojećih e-usluga u turizmu te priprema tehničkih specifikacija za, najmanje, 4 aplikativna rješenja u turizmu.

Prethodno provedenim istraživanjima ustanovljeno je da je na razini cjelokupne turističke ponude Hrvatske potrebno razviti skup aplikativnih rješenja kojima je osnovni cilj približavanje aktivnosti i rada te olakšano korištenje usluga kojima raspolažu Ministarstvo turizma i sporta, Hrvatska turistička zajednica i županije. Analiza potreba i opseg izrade ovih aplikativnih rješenja sadržane su u reformi C1.6. R1 Povećanje otpornosti i održivosti turističkog sektora te investiciji C1.6. R1-I2 Jačanje održivosti te poticanje zelene i digitalne tranzicije poduzetnika u sektoru turizma. Izradit će se projektni zadaci i tehničke specifikacije za razvoj aplikativnih rješenja u turizmu. Pri tome će se posebna pozornost posvetiti sustavu pohranjivanja,

korištenja i diseminacije ključnih podataka unutar Ministarstva turizma i sporta, ali i prema vanjskim korisnicima.

AKTIVNOST 2. Razvoj i implementacija aplikativnih rješenja. U okviru ove aktivnosti planiran je razvoj i implementacija, najmanje, 4 aplikativna rješenja uključujući i tehnički nadzor isporuka tijekom projekta. Razvit će se rješenja:

- e-usluge za integrirane upravne i neupravne postupke koji će olakšati poslovanje poduzetnika i komunikaciju s javnom upravom. Kroz nastavak pojednostavljenja upravnih i neupravnih postupaka te digitalizaciju istih doprinijet će se administrativnom rasterećenju poduzetnika. Administrativno rasterećenje usmjereno je prvenstveno na poslovanje bez papira, smanjivanje troškova ispisa, dostave i arhiviranja papirnatih zahtjeva i popratne dokumentacije te smanjivanje utroška vremena poduzetnika za ispunjavanje brojnih obrazaca. Korisnici: MINTS te regionalne lokalne vlasti, građani i poslovni subjekti (krajnji korisnici)
- Aplikativno rješenje za upravljanje destinacijama i uspostavljanje lancima vrijednosti, uključujući i rješenje za upravljanje turističkim tokovima - IT rješenje za jačanje efikasnosti rada turističkih zajednica u području održivog upravljanja destinacijama. Ovo aplikativno rješenje sadrži i modul za učinkovito upravljanje turističkim tokovima u destinacijama na lokalnoj i regionalnoj razini, a od strane lokalne i regionalne samouprave. Modul povezan s učinkovitim upravljanjem destinacija kao i učinkovitim upravljanjem turističkih tokova odnose se na uspostavu baza podataka kao i razvoj procesa i postupaka za upravljanje destinacijama s ciljem razvoja eko sustava, poboljšanja doživljaja destinacije od strane turista, jačanje zadovoljstva lokalnog stanovništva, upravljanja volumenom turističkih dolazaka i slično. Korisnici ovog aplikativnog rješenja su MINTS te regionalne i lokalne vlasti, turističke zajednice, građani, turisti I poslovni subjekti (krajnji korisnici),
- "Business intelligence" sustav u turizmu kako bi se omogućila podrška poduzetnicima u donošenju poslovnih odluka, a javnom sektoru u donošenju odluka u kreiranju javnih politika. Nadogradnja i daljnje povezivanje turističkih podataka u sustav poslovne inteligencije (engl. business intelligence) s ciljem korištenja turističkih podataka proizašlih iz javnih registara poput: Središnjeg turističkog registra, Sustava e-Visitor koji je dio projekta Hrvatski digitalni turizam e-turizam, sustava CROSTO i indikatora satelitskog računa održivog turizma Hrvatske koji se razvijaju u okviru ove investicije, a za donošenje odluka za kreiranje javnih politika. Sustav poslovne inteligencije u turizmu koristit će Ministarstvu turizma i sporta, Institutu za turizam jedinicama lokalne i regionalne samouprave, turističkim zajednicama na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te građanima i poduzetnicima (putem javno dostupnih servisa).
- Nastavak digitalizacije CROSTO sustava za praćenje održivosti destinacija s ciljem sustavnog praćenja održivosti destinacija". Glavni cilj uspostave aplikativnog rješenja CROSTO je definiranje i prikupljanje pokazatelja održivog razvoja turizma na regionalnoj i lokalnoj (destinacijskoj) razini te općenito promicanje razine javne svijesti o važnosti održivog razvoja turizma. Glavni cilj CROSTO projekta je definiranje i prikupljanje pokazatelja održivog razvoja turizma na regionalnoj i lokalnoj (destinacijskoj) razini te općenito promicanje razine javne svijesti o važnosti održivog razvoja turizma. Identificirana je potreba za daljnji razvoj CROSTO platforme što će

doprinjeti cjelovitosti i točnosti podataka i osigurati podlogu za donošenje odluka u kreiranju i praćenju javnih politika održivog turizma. Korisnici: MINTS, Institut za turizam, te regionalne i lokalne vlasti, turističke zajednice.

Provodit će se aktivnosti izgradnje aplikativnih rješenja, uključujući instaliranje, programiranje, testiranje i/ili konfiguraciju za potrebe korisnika. Provest će se i migracija i integracija postojećih usluga kao i povezivanje s drugim sustavima preko Središnjeg nacionalnog portala interoperabilnosti koji će se uspostaviti u sklopu investicije C.2.3. R2-I1. Uz navedeno planira se kupnja, instalacija i konfiguracija licenci, ako licence za odabrano aplikativno rješenje ne budu dostupne u okviru Centra dijeljenih usluga, budući da će aplikativna rješenja biti povezana s Centrom dijeljenih usluga koji će se uspostaviti u sklopu investicije C2.3.R3-I1.

AKTIVNOST 3. Administracija i upravljanje projektom. Za potrebe upravljanja projektom i administracije planira se ugovaranje stručne podrške u upravljanju i administraciji za vrijeme cijelog trajanja investicije. Projektni tim će biti zadužen za finansijsko, stručno i administrativno vođenje projekta, pripremu natječajne dokumentacije, definiranje projektnih zadataka, organizacijske aktivnosti korisnika za pojedine aplikacije te provedbu aktivnosti promidžbe i vidljivosti.

AKTIVNOST 4. Edukacija korisnika. Planirana je organizacija i provedba edukacije za korištenje aplikacija. Planirano je i provođenje radionica i savjetovanja za poduzetnike kojima će se promovirati digitalizacija te kojima će se poduzetnicima pružiti daljnja vizija razvoja javne informacijske infrastrukture, koja će im omogućiti njezino učinkovito korištenje.

AKTIVNOST 5. Vidljivost projekta. Predviđene su aktivnosti promicanja vidljivosti projekta s namjerom osvješćivanja krajnjih korisnika i javnosti o mogućnostima korištenja novo uspostavljenih aplikativnih rješenja u turizmu. Za provedbu aktivnosti, izraditi će se komunikacijska strategija i komunikacijski plan.

Procijenjeni trošak u okviru navedene investicije iznosi 39.999.047 kn.

Procjena troškova temeljena je na istraživanju i analizi tržišta te empirijskim podacima troškova već provedenih projekata. Navedeno se odnosi i na projekt koji je trenutno u provedbi, a radi se o projektu Hrvatski digitalni turizam - e-turizam i to u okviru dva ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava iz Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. i Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Troškovi aktivnosti uključuju:

- Poslovna analiza, priprema tehničkih specifikacija (AKTIVNOST 1)

Trošak od 5.673.479 kn procijenjen je na način da je za provedbu aktivnosti predviđeno 12 stručnjaka, 4 za svaku e-uslugu koji će provoditi aktivnosti analize postojećih e-usluga, izraditi benchmark sa sličnim uslugama u svijetu, pripremiti tehničke specifikacije koje će biti temelj za razvoj usluga. Predviđen je angažman 12 stručnjaka, što iznosi 1.004 čovjek/ dana. Prosječna cijena konzultanta na tržištu IT usluga iznosi 5.650,88 kn po čovjek/ danu.

- Razvoj i implementacija 4 aplikativna rješenja u turizmu, uključujući tehnički nadzor isporuka tijekom projekta (AKTIVNOST 2)

Trošak od 29.963.652 kn procijenjen je na način da je za provedbu aktivnosti predviđeno 36 stručnjaka, i to 1 voditelj projekta, 3 programera, 3 sistemska inženjera te 2 stručnjaka za tehnički nadzor za svaku e-uslugu koji će provoditi izgradnje aplikativnih rješenja, uključujući

instaliranje, programiranje, testiranje i/ili konfiguraciju za potrebe korisnika, aktivnosti migracije i integracije postojećih usluga kao i povezivanje s drugim sustavima. Ova aktivnost obuhvaća i tehnički nadzor razvoja samih usluga. Predviđen je angažman stručnjaka kako slijedi:

- voditelj projekta - 1008 čovjek/ dana
- programer – 3051 čovjek/dana
- sistemski inženjer – 1764 čovjek/dana
- stručnjaci za tehnički nadzor – 314 čovjek/dana

Prosječna cijena voditelja projekta na tržištu IT usluga iznosi 4.671 kn po čovjek/ danu, programera 4.897 kn po čovjek danu, sistem inženjera 4.144 kn po čovjek/ danu te stručnjaka za tehnički nadzor 5.651 kn po čovjek/danu. Uz navedeno u 2025. godini planirana je kupnja, instalacija i konfiguracija licenci, ako licence za odabrana aplikativna rješenja ne budu dostupne u okviru Centra dijeljenih usluga u vrijednosti od 1.228.500 kn.

- Administraciju i upravljanje projektom (AKTIVNOST 3)

Zbog manjka internih kapaciteta, predviđena je vanjska/stručna podrška za upravljanje projektom, ali i administraciju te pripremu dokumentacije za nadmetanje. Stoga su potrebna dva profila stručnjaka – stručnjak za upravljanje projektima te stručnjak za pripremu dokumentacije. U tom segmentu, u obzir je uzeta prosječna cijena takve vrste usluga na temelju usporedbe s drugim projektima, no s razmernim povećanjem budući da su prijašnji projekti bili manjeg obuhvata. Trošak voditelja projekta je procijenjen u visini od 4.347,41 kn po čovjek/danu i to za 260 čovjek/dana i trošak administratora 3.224,77 kn za 183 čovjek/dana što čini ukupni trošak od 1.720.457,87 kn.

- Edukaciju korisnika (AKTIVNOST 4)

Planirana je organizacija i provedba edukacije za korištenje aplikacija. Planirano je i provođenje radionica i savjetovanja za poduzetnike kojima će se promovirati digitalizacija te kojima će se poduzetnicima pružiti daljnja vizija razvoja javne informacijske infrastrukture, koja će im omogućiti njezino učinkovito korištenje. Predviđeni trošak iznosi 263.708 kn.

- Vidljivost projekta (AKTIVNOST 5)

Planirana je medijska kampanja na TV-u i Internetu u iznosu od 1.000.000 kn. Planirano je održavanje 4 konferencije za medije, a trošak po konferenciji iznosi 12.055 kn te nabavka promotivnih materijala koji su namijenjeni za medije, javnost i krajnje korisnike na konferencijama i radionicama kao i organizacija konferencija, panela i radionica za krajnje korisnike, medije i javnost u ukupnom iznosu od 1.330.483 kn. Ukupni troškovi za aktivnost 5 iznose 2.378.704 kn.

Procjena troškova po godinama provedbe investicije (u kn):

Aktivnosti	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
AKTIVNOST 1. Poslovna analiza i priprema tehničkih specifikacija		5.673.479			
AKTIVNOST 2. Razvoj i implementacija 4 aplikativna rješenja u turizmu te tehnički nadzor isporuka tijekom projekta			5.992.730	17.978.191	5.992.730

AKTIVNOST 3. Administracija i upravljanje projektom		246.000	492.000	492.000	490.458
AKTIVNOST 4. Edukacija korisnika		415.884	12.055	12.055	1.938.710
AKTIVNOST 5. Vidljivost projekta					263.708
Ukupno		6.335.363	6.496.786	18.482.246	8.685.606

Nositelj provedbe	MINTS
Ciljna skupina	Tijela državne uprave, lokalne i područne samouprave, sustav turističkih zajednica, poslovni subjekti, građani, turisti
Procijenjeni trošak	39.999.047 kn
Razdoblje provedbe	1/2022.-12/2025.

C2.3.R3-I16 Digitalizacija procesa u sportu i rekreatiji na lokalnoj i regionalnoj razini

Izazov

Daljnji razvoj Informacijskog sustava u sportu (ISS) potreban je radi učinkovitijeg djelovanja središnjeg tijela državne uprave nadležnog za sport, kao i radi razvoja e-usluga za građane i dionike u sustavu sporta. Jedan od izazova odnosi se na nedovoljnu povezanost Informacijskog sustava u sportu s dionicima na lokalnoj i regionalnoj razini te nepostojanje ujednačenog postupanja vezano uz prikupljanje podataka i financiranje javnih potreba u sportu. S ciljem unaprjeđenja cjelokupnog sustava sporta, a posebice s obzirom na činjenicu da se sport financira u velikom dijelu i iz proračuna lokalne i regionalne razine, potrebno je osigurati navedeno povezivanje. Procese financiranja javnih potreba u sportu na lokalnoj i regionalnoj razini potrebno je digitalizirati te na taj način doprinijeti ujednačenijem postupanju JLP(R)S-ova i transparentnosti financiranja. Također, potrebno je omogućiti da donošenje budućih odluka o ulaganjima u razvoj sporta i zdravstveno usmjereno tjelesno vježbanje bude utemeljeno na odgovarajućim podacima, prikupljenim kroz Informacijski sustav u sportu.

Nedostatak povezanosti Informacijskog sustava u sportu s dionicima na lokalnoj i regionalnoj razini očituje se u nepostojanju aplikativnog modula koji bi sportskim klubovima omogućio izravan pristup osnovnim registrima i evidencijama Informacijskog sustava u sportu, uz mogućnost unosa podataka. Postojeći Informacijski sustav u sportu omogućuje unos podataka jedino krovnim sportskim udruženjima i nacionalnim sportskim savezima kao vanjskim korisnicima sustava. Međutim, na taj način nije omogućen unos podataka koje ne posjeduju krovna sportska udruženja i nacionalni sportski savezi, a koji su relevantni za sustav sporta. Stoga je potrebno omogućiti izravanpristup registrima i evidencijama Informacijskog sustava u sportu sportskim klubovima za unos relevantnih podataka poput evidencije bavljenja sportom, evidencije liječničkih pregleda sportaša i slično. Na taj način ujedno će se pojednostavniti i ubrzati postupak unosa i ažuriranja određenih skupova podataka.

Vezano uz potrebu razvoja digitalnih alata za financiranje i praćenje programa financiranja javnih potreba na lokalnoj razini, koje predlaže sportska zajednica, a usvaja ih JLP(R)S, odnosno koje predlažu školski sportski savezi i sportske zajednice za aktivnosti koje se odnose na djecu i mlade, uočava se izazov neujednačenog postupanja na lokalnoj i regionalnoj razini i nemogućnost ujednačenog praćenja financiranja. Nacionalnim programom športa 2019. – 2026. utvrđena je potreba uspostave sustava koordinacije izdvajanja za sport iz različitih javnih izvora te informacijsko povezivanje izdvajanja iz javnih izvora. Također, ističe se kako

cjelokupni sustav sporta, iz kojeg proizlazi i nadležnost sportskih udruga i udruženja, skrbi prije svega o provedbi natjecateljskog segmenta sporta, dok sustavom nije uspostavljen niti osiguran umreženi sustav skrbi o sportu i tjelesnoj aktivnosti u funkciji zdravlja. Njime bi se, između ostalog, prikupljali i analizirali podaci o korisnicima sustava, dostupnosti programa za različite skupine korisnika te vodila planska briga o unaprjeđenju sustava i dostupnosti zdravstveno usmјerenog tjelesnog vježbanja za građane. Za navedeno je potrebno kroz digitalne alate omogućiti prikupljanje i ažuriranje podataka o sportu i zdravstveno usmјerenom tjelesnom vježbanju.

Nastavno na prethodno navedeno te na akte strateškog planiranja do 2020. (Strategija e-Hrvatska 2020.), kroz daljnji razvoj Informacijskog sustava u sportu potrebno je osigurati trajno i strukturirano prikupljanje podataka i informacija o svim segmentima sporta u Hrvatskoj te omogućiti središnjem tijelu državne uprave nadležnom za sport i ostalim javnim tijelima nadležnim za planiranje razvoja i upravljanje sustavom sporta na svim razinama, ali i građanima, sustavno praćenje i uvid u sve važne pokazatelje u sustavu sporta. Na taj način će se doprinijeti i ciljevima Strategije Digitalna Hrvatska 2030. koja će se izraditi u sklopu C2.3. R1, a koji se odnose na digitalizaciju javne uprave kako bi se omogućilo povećanje učinkovitosti javnog sektora.

Cilj

Cilj ove investicije je uspostaviti nove aplikativne module Informacijskog sustava u sportu (ISS) prvenstveno u vidu pružanja e-usluga dionicima u sportu i zdravstveno usmјerenom tjelesnom vježbanju na lokalnoj i regionalnoj razini što doprinosi:

- unaprjeđenju učinkovitosti rada sportskih klubova kroz omogućavanje direktnog pristupa osnovnim registrima i evidencijama Informacijskog sustava u sportu, uz mogućnost unosa podataka
 - pojednostavljenju i transparentnosti procedura financiranja javnih potreba u sportu nacionalne, regionalne i lokalne razine kroz digitalizaciju procesa
 - praćenju i upravljanju razvoja sporta i zdravstveno usmјerenog tjelesnog vježbanja, kroz pojednostavljenje i unaprjeđenje učinkovitosti prikupljanja podataka o sportu i zdravstveno usmјerenom tjelesnom vježbanju.
-

Opis

Kroz projekt unaprjeđenja i nadogradnje Informacijskog sustava u sportu primarno bi se omogućio pristup sustavu, ažuriranje podataka i usklađivanje procedura na lokalnoj i regionalnoj razini te pojednostavljenje postupanja i transparentnosti. Stvorili bi se preduvjeti za uvođenje elektroničkih procedura koje bi bile prilagođene potrebama poslovanja pravnih osoba iz sustava sporta i ostalih dionika u sustavu sporta i zdravstveno usmјerenog tjelesnog vježbanja te građana. Navedeni prijedlog investicije usklađen je s Nacionalnim programom športa 2019.-2026. koji utvrđuje potrebu daljnog razvoja Informacijskog sustava u sportu.

Projektom će se omogućiti daljnje proširenje i unaprjeđenje jedinstvenog i naprednog online Informacijskog sustava u sportu (ISS) kroz:

- Uspostavu modula za omogućavanje sportskim klubovima izravnog pristupa osnovnim registrima i evidencijama Informacijskog sustava u sportu, uz mogućnost unosa relevantnih podataka, kao što su evidencija bavljenja sportom, evidentiranje lječničkih
-

pregleda sportaša i slično,

- Uspostavu aplikativnog modula za financiranje javnih potreba u sportu jedinica lokalne regionalne uprave, uključujući omogućavanje korištenja alata za digitaliziranu provedbu dodjele javnih sredstava za područje sporta i zdravstveno usmjereno tjelesnog vježbanja,
 - Uspostavu aplikativnog modula za prikupljanje podataka o sportu i zdravstveno usmjereno tjelesnom vježbanju, uključujući uspostavu osnovnih registara i evidencija za područje zdravstveno usmjereno tjelesnog vježbanja (programi zdravstveno usmjereno tjelesnog vježbanja, korisnici programa zdravstveno usmjereno tjelesnog vježbanja, stručni kadar, pravne osobe i slično).
-

Provedba

Nositelj provedbe predmetne investicije je MINTS.

Digitalizacija procesa u sportu i rekreaciji na lokalnoj i regionalnoj razini, kroz uspostavu novih aplikativnih modula te omogućavanje direktnog pristupa osnovnim registrima i evidencijama Informacijskog sustava u sportu prije svega je namijenjena tijelima državne uprave, lokalne i područne samouprave, pravnim osobama iz sustava sporta te građanima (sportašima i rekreativcima).

U okviru predmetne investicije planirane su sljedeće aktivnosti:(i) Analiza, definiranje detaljnog projektnog zadatka, razvoj i implementacija aplikativnih modula Informacijskog sustava u sportu (ISS), (ii) Organizacija edukacija, (iii) Administracija i upravljanje projektom, (iv) Promidžba i vidljivost projekta.

Razdoblje provedbe: 1/2022. -6/2026.

AKTIVNOST 1. Analiza, definiranje detaljnog projektnog zadatka, razvoj i implementacija aplikativnih modula Informacijskog sustava u sportu (ISS). Ova aktivnost će se provoditi kroz tri ciklusa za svaku od navedenih nadogradnji Informacijskog sustava u sportu (ISS). U sklopu svakog ciklusa, a za pojedinu nadogradnju, definirat će se detaljni projektni zadatak kao i dokumentacija za nadmetanje za uslugu uspostave i implementacije aplikativnih modula ISS-a (izrada tehničke specifikacije planirana je do kraja 2Q/2022.). Također, za svaku od pojedinih nadogradnji provodit će se edukacija dionika uz angažman edukatora. Provest će se sljedeće nadogradnje informacijskog sustava:

a) Nadogradnja Informacijskog sustava u sportu modulima za omogućavanje direktnog pristupa sportskim klubovima prema osnovnim registrima i evidencijama uz omogućavanje unosa relevantnih podataka. U sklopu ove aktivnosti u suradnji s voditeljem projekta definirat će se projektni zadatak za uspostavu sustava za ažuriranje podataka u osnovnim sportskim registrima i evidencijama od strane sportskih klubova uz nadzor pripadajućih nacionalnih sportskih saveza. Prethodno će se napraviti analiza registara i evidencija Informacijskog sustava u sportu prema potrebama sportskih klubova za omogućavanje direktnog pristupa, uz mogućnost unosa relevantnih podataka. Implementacijom tog sustava bi se, između ostalog, omogućio pristup ažurnim podacima o registracijama za bavljenje natjecateljskim sportom pojedinog sportaša i stručne osobe te valjanosti odgovarajućih zdravstvenih pregleda kao preduvjjeta za sudjelovanje u natjecanjima pojedinog nacionalnog saveza. Period provedbe ovog ciklusa nadogradnje planiran je od 1/2022. -3/2024.

b) Nadogradnja Informacijskog sustava u sportu modulima za podršku procesima financiranja javnih potreba u sportu na razini jedinica lokalne i regionalne samouprave. U sklopu ove aktivnosti u suradnji s voditeljem projekta definirat će se projektni zadatak za uspostavu modula. Prethodno je planirana analiza trenutnog stanja procesa financiranja javnih potreba u sportu na razini JLP(R)S-ova, s ciljem usklađivanja i povećanja učinkovitosti kroz digitalizaciju te utvrđivanje elemenata koje trebaju sadržavati aplikativni modul i alati za podršku procesima financiranja javnih potreba u sportu. Implementacijom ovog modula će se uspostaviti podrška procesima objave i provedbe natječaja i javnih poziva za financiranje javnih potreba u sportu jedinica lokalne i regionalne samouprave te praćenje realizacije dodjele sredstava i utroška dodijeljenih sredstava. Period provedbe ovog ciklusa nadogradnje planiran je od 1/2023. - 6/2025.

c) Nadogradnja Informacijskog sustava u sportu modulima za prikupljanje podataka o sportu i zdravstveno usmjerrenom tjelesnom vježbanju. U sklopu ove aktivnosti će se definirati projektni zadatak za izgradnju sustava. Prethodno će se provesti analiza o podacima u sportu i zdravstveno usmjerrenom tjelesnom vježbanju čije je ujednačeno prikupljanje potrebno s lokalne i regionalne razine od strane različitih dionika, a s ciljem utvrđivanja svih elemenata koje treba sadržavati aplikativni modul za prikupljanje navedenih podataka. Implementacijom ovog modula će se uspostaviti podrška procesima praćenja aktivnosti udruga, poslovnih subjekata i građana u zdravstveno usmjerrenom tjelesnom vježbanju. Period provedbe ovog ciklusa nadogradnje je od 1/2024. -6/2026.

AKTIVNOST 2. Organizacija edukacija. Planirana je provedba 3 ciklusa edukacija za ukupno 140 dionika (nacionalni sportski savezi, sportske zajednice, JLP(R)S-ovi). Edukacije će se provoditi kroz radionice po uspostavi svakog od aplikativnih modula, odnosno nadogradnje Informacijskog sustava u sportu. Edukacija dionika za pojedini aplikativni modul informacijskog sustava provest će se uz angažman vanjskog edukatora (konzultanta). Edukacija će se provoditi pri kraju perioda provedbe pojedinog ciklusa opisanog u aktivnosti pod brojem 1. Planirana razdoblja provedbe edukacije su: od 1/2024.-3/2024., od 4/2025.-6/2025. te od 3/2026. -6/2026.

AKTIVNOST 3. Administracija i upravljanje projektom. Za potrebe upravljanja projektom i administracije planira se ugovaranje stručne podrške za vrijeme cijelog trajanja investicije. Voditelj projekta će biti zadužen za finansijsko, stručno i administrativno vođenje projekta, pripremu natječajne dokumentacije, definiranje projektnih zadataka, organizacijske aktivnosti edukacije dionika za pojedine aplikativne module te provedbu aktivnosti promidžbe i vidljivosti.

AKTIVNOST 4. Promidžba i vidljivost. Predviđene su aktivnosti promicanja i vidljivosti projekta s namjerom osvjećivanja dionika o prednostima, važnosti i načinu upotrebe pojedinog modula ISS-a. Vidljivost projekta je izrazito važna, posebice prilikom uspostave sustava za prikupljanje podataka o sportu i zdravstveno usmjerrenom tjelesnom vježbanju kojim se planira uključivanje velikog broja dionika.

Procijenjeni trošak u okviru navedene investicije iznosi 11.249.009 kn.

Procjena troškova temeljena je na istraživanju i analizi tržišta, te empirijskim podacima troškova već provedenih projekata. Ministarstvo turizma i sporta do sada je uspostavilo Informacijski sustav u sportu sa sljedećim registrima i evidencijama: Registr sportskih djelatnosti i Registr profesionalnih sportskih klubova te evidencije sportaša, stručnog kadra,

pravnih osoba u sustavu sporta, sportskih građevina, sportskih natjecanja i rezultata, sportskih nagrada i poticaja u sportu, finansijskog praćenja sportskih programa i evidencija programa školovanja, ospozobljavanja i usavršavanja stručnih kadrova u sportu. Također, kod procjene troškova korišteni su empirijski podaci ESF projekta "Unaprjeđenje i razvoj Informacijskog sustava u sportu" koji je trenutno u provedbi, a kroz koji se sustav nadograđuje s informacijskim sustavom sportske inspekcije, aplikacijom za natječaje i prijave iz područja sporta te Registrom sportskih djelatnosti na regionalnoj razini.

Troškovi aktivnosti uključuju:

- Analizu, definiranje detaljnog projektnog zadatka, razvoj i implementaciju aplikativnih modula Informacijskog sustava u sportu (ISS) (AKTIVNOST 1)

Planirana je nadogradnja ISS-a izgradnjom 3 modula koji se po kompleksnosti i obimu mogu usporediti s već postojećim modulima ISS-a. Postojeći moduli ISS-a su razvijeni i implementirani kroz uslugu održavanja i nadogradnje informacijskog sustava „Informacijski Sustav u Sportu“, financiranu iz sredstava državnog proračuna te kroz projekt „Unaprjeđenje i razvoj informacijskog sustava u sportu“ financiran iz Europskog socijalnog fonda, putem javnog natječaja. Na temelju navedenog iskustva troškovi su procijenjeni usporedbom kompleksnosti, obima i troškova uspostave tih modula. Također su uzete u obzir prosječne cijene rada IT stručnjaka dobivene od strane HGK. Procijenjen je potreban angažman raznih profila stručnjaka izvođača prosječne cijene angažmana stručnjaka izvođača od 4.498,10 kn dnevno u obimu od 2.250 dana. Od toga: 740 dana angažmana na implementaciji modula za omogućavanje direktnog pristupa sportskim klubovima prema osnovnim registrima i evidencijama uz omogućavanje unosa relevantnih podataka, 895 dana angažmana na implementaciji modula za podršku procesima financiranja javnih potreba u sportu jedinica lokalne i regionalne samouprave te 615 dana angažmana na implementaciji modula za prikupljanje podataka o sportu i zdravstveno usmjerrenom tjelesnom vježbanju.

- Organizaciju edukacija (AKTIVNOST 2)

Po uspostavi pojedinih modula (nadogradnja Informacijskog sustava u sportu modulom za omogućavanje sportskim klubovima direktni pristup pojedinim registrima i evidencijama, aplikativni modul za financiranje javnih potreba u sportu na razini JLP(R)S-ova te aplikativni modul za prikupljanje podataka o sportu i zdravstveno usmjerrenom tjelesnom vježbanju), potrebno je provesti aktivnosti organizacije edukacija. Planirana su tri ciklusa edukacija za ukupno 140 dionika. Za prvi ciklus planirano je 5 radionica uz angažman edukatora po cijeni od 5.274,15 kn (č/d) 44.024 kn za organizaciju edukacija, uključujući troškove poput najma prostora i cateringa, odnosno ukupno 70.395 kn. Za drugi ciklus planirano je 5 radionica uz angažman edukatora po cijeni od 5.275 kn (č/d) te 44.024 kn za organizaciju edukacija, uključujući troškove poput najma prostora i cateringa, odnosno ukupno 70.395 kn. Za treći ciklus planirana je 21 radionica uz angažman edukatora po cijeni od 5.274,15 kn (č/d) te 99.750 kn za organizaciju edukacija, uključujući troškove poput najma prostora, cateringa i putnih troškova, odnosno ukupno 210.507,15 kn. Pri procjeni troškova uzeti su u obzir troškovi planirani kroz ESF projekt „Unaprjeđenje i razvoj Informacijskog sustava u sportu“ i prosječne cijene usluga na tržištu uzimajući u obzir različitu vrstu aplikacijskih modula, veći broj dionika u okviru ovog projekta koje je planirano uključiti u edukaciju te angažiranje edukatora (konzultanta) kroz ovu aktivnost.

- Administracija i upravljanje projektom (AKTIVNOST 3)

Za potrebe upravljanja projektom i administracije planira se ugovaranje stručne podrške u upravljanju i administraciji projekta, provedbu organizacijskih aktivnosti edukacije dionika za pojedine aplikativne module te provedbu aktivnosti promidžbe i vidljivosti. Iznosi su planirani prema troškovima administracije i upravljanja za projekt „Unapređenje i razvoj Informacijskog sustava u sportu“ financiran iz ESF-a koji je trenutno u provedbi, zadržavajući se na razini do 5% ukupne vrijednosti projekta. Procjena potrebnih čovjek/ dana planirana je na temelju projekta "Hrvatski digitani turizam e-turizam" financiran iz ESF-a, vodeći računa o većem obuhvatu ove investicije. U procjeni troška u obzir je uzeta prosječna cijena takve vrste usluga na tržištu, a procijenjeni angažman stručnjaka po cijeni od 577 EUR (Č/D) za 128 čovjek/ dana.

– Promidžba i vidljivost (AKTIVNOST 4)

Predviđene su aktivnosti promicanja vidljivosti projekta s namjerom osvješćivanja dionika pojedinog procesa podržanog novim modulima ISS-a o prednostima, važnosti i načinu upotrebe pojedinog modula. Planirane aktivnosti obuhvaćaju organizaciju događanja za predstavljanje projekta te događanje za predstavljanje rezultata, za svaki od aplikativnih modula, kao i nabavu različitih promotivnih materijala koji će se koristiti tijekom provedbe projekta, a provodit će ih vanjski stručnjak čiji je trošak rada unutar aktivnosti 3. Iznosi su planirani prema troškovima promidžbe i vidljivosti za projekt „Unapređenje i razvoj Informacijskog sustava u sportu“ financiran iz ESF-a koji je trenutno u provedbi, uz prilagodbu opsegu ove investicije u smislu trajanja i obuhvata dionika. Od ukupno planiranih troškova promidžbe i vidljivosti 122.000 kn odnosit će se na troškove organizacije događanja za predstavljanje projekta i rezultata, a 100.005 kn na promotivne materijale. Predstavljanje početka provedbe i rezultata predviđeno je zasebno za svaki aplikativni modul s obzirom na to dasu cilj različiti dionici, u određenim vremenskim razmacima. Osim navedenih događanja promotivni materijali će se koristiti i prilikom organizacije edukacija čiji je početak planiran 2024. godine. Sukladno navedenoj dinamici aktivnosti troškovi variraju po godinama.

Procjena troškova po godinama provedbe investicije (u kn):

Aktivnosti	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.
AKTIVNOST 1. Analiza, definiranje detaljnog projektnog zadatka, razvoj i implementacija aplikativnih modula Informacijskog sustava u sportu (ISS) i angažiranje edukatora	1.866.710	2.451.463	2.698.858	2.586.405	517.281
AKTIVNOST 2. Organizacija edukacije	0	0	70.395	70.395	210.507
AKTIVNOST 3. Administracija i upravljanje projektom	122.360	122.360	122.360	122.360	65.551
AKTIVNOST 4. Promidžba i vidljivost	47.000	47.000	73.996	27.004	27.004
Ukupno	2.036.070	2.620.823	2.965.609	2.806.164	820.343

Nositelj provedbe	MINTS
Ciljna skupina	Tijela državne uprave, lokalne i područne samouprave, pravne osobe iz sustava sporta, građani (sportaši i rekreativci)
Procijenjeni trošak	11.249.009 kn
Razdoblje provedbe	1/2022. – 6/2026.